

SPRAVODAJCA

ŽILINSKEJ UNIVERZITY V ŽILINE

3/2024

MÁJ-JÚN 2024

ROČ. XLII

OBSAH

6

Rozhovor s Andreou Maternovou

Doc. Andrea Maternová vo svojich 32 rokoch spolupracuje na tvorbe obsahu a učebných osnov s interaktívnym vzdelávaním v rámci projektu Competing I. a II. Výsledky projektu sa uplatňujú nielen v praxi pri vzdelávaní členov lodných posádok vnútrozemských plavidiel v krajinách EÚ, ale využíva ich aj pri vzdelávaní svojich študentov. V rozhovore spomenula dôvody, pre ktoré miluje svoju prácu a prečo sa zameriava na oblasť bezpečnosti vodnej dopravy.

- 3 EDITORIÁL
- 4 REKTORÁT INFORMUJE
- 5 AKO ZVÝŠIŤ POPULARITU MOBILÍT ERASMUS+ MEDZI ŠTUDENTMI
- 6 ROZHOVOR S ANDREOU MATERNOVOU
- 10 3. ROČNÍK ANKETY TOP UČITEL' SJF UNIZA
- 11 NAFSA 2024 V ZNAMENÍ ODOLNOSTI, OŽIVENIA A BUDOVANIA KOMUNITY
- 11 NOVÍ DOCENTI A PRIZNANÉ KVALIFIKAČNÉ STUPNE
- 11 ZASADNUTIE AKADEMICKÉHO SENÁTU UNIZA
- 12 ROZHOVOR S MIROSLAVOU VANDLÍČKOVOU
- 15 ŽILINSKÁ UNIVERZITA ORGANIZOVALA PILOTNÝ KURZ O UDRŽATEĽNÝCH INOVÁCIÁCH V MOBILITE
- 16 UNIZA V MEDZINÁRODNÝCH ORGANIZÁCIÁCH
- 18 ŽILINSKÁ UNIVERZITA V ŽILINE SA UCHÁDZA O ZÍSKANIE TITULU "HR EXCELLENCE IN RESEARCH"
- 18 ŽILINSKÁ UNIVERZITA V ŽILINE JE SÚČASŤOU SIETE CENTIER EURAXESS SLOVAKIA
- 19 OCENENIE PUBLIKÁCIE
- 19 ÚSPECH V SÚŤAŽI O KNIHU HORNÉHO POVAŽIA
- 20 INOVATÍVNY VZDELÁVACÍ PROGRAM V MATERIÁLOVOM INŽINIERSTVE
- 21 ÚSPEŠNÁ SPOLUPRÁCA MEDZI SJF UNIZA A SILESIAŤN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY GLIWICE
- 22 ÚSPEŠNE ZVLÁDNUTÝ PRVÝ ROČNÍK KONFERENCIE SMICEE – SPORTS MANAGEMENT IN CENTRAL & EASTERN EUROPE
- 23 MEDZINÁRODNÁ KONFERENCIA ELEKTRO 2024
- 23 STRETÁVKA ABSOLVENTOV Z ROKU 2014
- 24 ÚVODNÉ STRETNUTIE K PROJEKTU ENCLOD
- 25 KOSTAF 2024 - 21. ROČNÍK KONFERENCIE STAVEBNÝCH FAKÚLT V ŽILINE
- 26 EXKURZIE NA SVF AKO SÚČASŤ VZDELÁVANIA
- 26 OPUSTIL NÁS GIANNI NICOLETTO
- 27 MEDIAWORKSHOP V ŠTUDENTSKOM RÁDIU X
- 27 MGROW 2024: UMELÁ INTELIGENCIA OTVÁRA NOVÉ HORIZONTY KREATIVITY
- 28 TAJOMSTVÁ ROZHĽASU A TELEVÍZIE
- 28 FENOMÉN ŠTASTIA (NIELEN) V LITERATÚRE
- 29 ŠPORTOVÁ MISIA SELL GAMES 2024 ÚSPEŠNE UKONČENÁ
- 30 JARNÁ CENA UNIZA 2024
- 31 SUVERÉNNE VÍŤAZSTVO FLORBALISTOV UNIZA NA AM SR 2024

16

Internacionalizácia vzdelávania a výskumu na slovenských vysokých školách je horúcou témou posledných rokov, ktorú vnímame aj v súvislosti so zmenami spôsobu financovania vysokých škôl. Súčasťou internacionalizácie UNIZA je aj jej členstvo v rôznych medzinárodných organizáciách. V tomto čísle nás doc. Mgr. Dana Sitányiová, PhD. z Katedry geotechniky SvF UNIZA zoznámí s organizáciami ECTRI a FEHRL.

12

Rozhovor s Miroslavou Vandlíčkovou

Jej zanosenie a odborné vedomosti z nej robia nielen skvelú pedagógičku, ale aj inšpiratívnu osobnosť, ktorá neustále hľadá nové spôsoby ako zlepšiť a rozšíriť možnosti vzdelávania pre svojich študentov. Vyučuje predmety fyzikálna chémia a kinetika explózií či protivybuchová prevencia. V rozhovore zdôrazňuje prečo sú študijné programy na FBI UNIZA skutočne „in“ a „trendy“ a prečo si našich šikovných absolventov spoločnosť vyžaduje.

Vydáva:

Žilinská univerzita v Žiline

Redakcia:

výkonná redaktorka:

Mgr. Adriana Valentovičová,

foto: Mgr. Andrej Kurečka,

grafika: Mgr. Andrej Kurečka,

predseda redakčnej rady:

prof. Ing. Jozef Ristvej, PhD., prorektor UNIZA.

Členovia redakčnej rady:

FPEDAS: doc. Ing. Jarmila Sosedová, PhD.,

SjF: prof. Ing. Eva Tillová, PhD.,

FEIT: doc. PaedDr. Peter Hockicko, PhD.,

SvF: doc. Ing. Petra Bujňáková, PhD.

FBI: Mgr. Valéria Moricová, PhD.,

FRI: prof. Mgr. Jakub Soviar, PhD.,

FHV: doc. PhDr. Slavka Pitoňáková, PhD.,

Rektorát: Mgr. Adriana Valentovičová,

ÚTV: PaedDr. Ľudmila Malachová,

ÚCV: Ing. Martina Kardošová.

Foto na obálke:

JAKUB TUCHYŇA, VÚVB UNIZA

Príspevky posielajte na:

e-mail: spravodajca@uniza.sk

Uzávierka nasledujúceho čísla je

4. októbra 2024

Vychádza ako dvojmesačník (okrem prázdnin). **Nepredajné!**

Vyšlo: Jún 2024

Tlač:

EDIS-vydavateľstvo UNIZA

Registrácia MK SR EV 4394/11

ISSN 1339-4134

**Redakcia si vyhradzuje právo
na úpravu rukopisov.**

Adresa vydavateľa: Univerzitná 8215/1,

010 26 Žilina, IČO: 00397563

ČÍTAJTE AJ ONLINE

EDITORIÁL

Anna Križanová
prorektor pre vzdelávanie UNIZA

Milé kolegyně a kolegovia, milé študentky a študenti,

blížia sa letné mesiace a väčšina z nás zamkne svoje pracovne, opustí učebne a s vidinou zaslúženého oddychu sa odoberie na trávenie spoločných dní so svojou rodinou, priateľmi alebo len tak so sebou samým. I keď, nie všetci si môžu dovoliť takýto luxus, pretože sú medzi nami i kolegyně a kolegovia, ktorí musia ešte „dotiahnuť“ svoje povinnosti a prácu na projektoch či iných úlohách alebo ktorých práca si vyžaduje intenzívnejší pobyt na univerzite i počas letných mesiacov. V každom prípade sa však decibely hluku v priestoroch našej alma mater výrazne znížia a chodby univerzity zostanú akési opustené...

Najťažšie obdobie asi máte za sebou vy, študenti prvého roku štúdia. Prešli ste zo strednej školy do úplne nového, náročnejšieho prostredia, kde ste sa museli viac spoliehať na seba. Dúfam, že vám v mnohom pomohli vaše študijné referentky, vaši pedagógovia i vaši starší kolegovia. Rovnako náročné obdobie ste prekonali a v tomto čase prekonávate i vy, naši absolventi. Niektorí z vás budú pokračovať na našej univerzite vo vyššom stupni štúdia, iní odchádzate do praxe a to je čas na zúčtovanie vašich vedomostí.

Keď to však zhrniem, vlastne každý akademický rok na univerzite končí najnáročnejším obdobím – obdobím

skúšok, či už semestrálnych, prijímacích alebo záverečných. A k overovaniu získaných vedomostí prirodzene patrí aj prežívanie stresu. Psychická pohoda a zdravie však musí byť v našich životoch prioritou, a preto naša univerzita má záujem poskytovať svojim študentom podporu pri prekonávaní náročných momentov. Poskytovať svojim študentom možnosť využitia bezplatného psychologického, kariérneho a sociálneho poradenstva v našom univerzitnom Poradenskom a kariérnom centre, kde základným princípom je dôverná atmosféra a zachovanie mlčanlivosti. Pre našich absolventov ponúka univerzita možnosť kariérového poradenstva. Kariérový poradca pomôže v príprave na prijímacie pohovory do zamestnania a sprostredkuje informácie z pracovného trhu.

Mnohí z vás, milí študenti, si poradíte so svojimi problémami sami, ale pre niektorých to nie je jednoduché a názor nie je hanbou podeliť sa o svoje problémy s priateľmi, spolužiakmi alebo práve navštíviť univerzitné centrum. Skúste o tom pouvažovať a nebať sa v budúcom akademickom roku využiť i tieto príležitosti.

Teraz však, milí študenti, vám želim, aby ste úspešne ukončili akademický rok 2023/2024 a načerpali počas leta novú energiu do nového akademického roka. Vám, milí absolventi, želim, aby sa vám naplnili predstavy o vašom ďalšom kariérnom smerovaní a zostali vám čo najkrajšie spomienky zo študentského života a na vašich spolupútnikov študentským životom. Milí pedagógovia, ktorí teraz ešte pravdepodobne overujete vedomosti našich študentov na skúškach, vám patrí poďakovanie, pretože bez vás by študenti týmito vedomosťami a v takej miere určite nedisponovali. Nech vám ďalšie mesiace prinesú množstvo novej duševnej i fyzickej energie. V neposlednom rade patrí poďakovanie i želanie zaslúženého oddychu počas letných dní i našim nepedagogickým zamestnancom, bez ktorých by priebeh akademického roka nebol taký bezproblémový, ako ho, čo si určite všetci želáme, 31. augusta zhodnotíme.

MATERSKÁ ŠKOLA ŽILINSKEJ UNIVERZITY V ŽILINE OTVÁRA SVOJE BRÁNY

Ide o jedinečné prepojenie detského a univerzitného prostredia v campuse vysokoškolských internátov. Materská škola je určená pre deti vo veku od 4 do 6 rokov a to nielen pre deti zamestnancov a študentov univerzity, ale aj širokú verejnosť. Základom jej vzdelávacej činnosti je vzdelávací koncept STEAM a bádateľsky orientované aktivity. Aplikácia metódy CLIL prinesie do výučby aj intuitívne a hravé učenie sa cudzieho jazyka. Viac informácií nájdete na materskaskola.uniza.sk. ●

OCENENIE VEDEC ROKA SR 2023

Náš pedagóg doc. Ing. Miloš Mičian, PhD. sa stal laureátom ocenenia Vedec roka SR 2023 v kategórii Technológ roka. Cenu získal za výskum a vývoj technologických postupov zvráťania vysokopevných ocelí pre prax. „Prepojenie teórie s praxou pri aplikovanom výskume, ktorý robíme, je veľmi dôležité. Keby sme to neprenášali do priemyslu, veda a výskum by ostali za múrmi univerzity,“ povedal ocenený. Cenu Vedec roka SR 2023 si prevzalo päť výnimočných slovenských osobností pôsobiacich v oblastiach kvantových technológií, materiállovej vedy, strojárnských technológií, fyzikálnej chémie či umelej inteligencie. ●

QS WORLD UNIVERSITY RANKINGS 2025: TOP GLOBAL UNIVERSITIES

Žilinská univerzita spomedzi slovenských univerzít potvrdila svoju pozíciu na zdieľanom 3. mieste v rebríčku QS World University Rankings 2025: Top Global Universities. V jednom z najprestížnejších rebríčkov svetových univerzít sa UNIZA umiestnila na zdieľanej 1001. – 1200. priečke z viac ako 1500 hodnotených univerzít z celého sveta. ●

AKO ZVÝŠIŤ POPULARITU MOBILÍT ERASMUS+ MEDZI ŠTUDENTMI

TEXT LUCIA JENDRICOVSKÁ, ADRIANA VALENTOVIČOVÁ, OVMAM UNIZA
FOTO ARCHÍV UNIZA

Mobilita Erasmus+ je veľká životná skúsenosť a zároveň príležitosť, ako spoznať inú krajinu, jej kultúru a nových ľudí. Zažiť iný vzdelávací systém, rozprávať každodenne v cudzom jazyku a ešte oveľa viac. „Študenti by mali zmeniť svoj prístup k programu Erasmus. Mali by to vnímať ako dar, vďaka ktorému môžu spoznať novú krajinu, univerzitu, ľudí a ešte vám za to aj zaplatia v podobe grantu,“ vyzdvihol svoju osobnú skúsenosť jeden z ESN študentov na workshope.

Workshopy a kurz slovenského jazyka
Do programu týždňa boli zaradené dva workshopy, kde sa dali prakticky rozobrať výstupy z dotazníka študentov a zároveň využitie marketingových nástrojov a AI na podporu propagácie. Otvorením týždňa bol obľúbený minikurz SK, kde študentky FHV UNIZA vtipne predstavili náš celkom komplikovaný slovenský jazyk.

Každý účastník Medzinárodného týždňa na UNIZA mal možnosť predstaviť svoju univerzitu a zároveň priblížiť prácu s Erasmus+ študentmi. Nové nápady a podnety prichádzali počas debát, ktoré sme mali v rámci trojdňového intenzívneho programu. „Best practices“ prezentovali návštevníci z deviatich krajín: z Rumunska, Litvy, Poľska, Českej republiky, Nemecka, Turecka, Holandska, Francúzska, Bulharska.

Špičkové laboratóriá a pracoviská univerzity

Naším návštevníkom sme predstavili fakultu UNIZA prostredníctvom rôznych zaujímavých laboratórií a oddelení. Každý deň sme im ukázali inú fakultu a časť kampusu, ktorým nás sprevádzali zaničení a ochotní pracovníci univerzity. Navštívili sme Dopravné laboratórium Katedry železničnej dopravy FPEDAS UNIZA, Ateliér multimediálnych technológií na FEIT UNIZA, Simu-

látor riadenia tunela a virtuálnu realitu na SVF UNIZA, nahrávacie štúdio na výučbu v študijnom programe mediatickej a kultúrne dedičstvo na FHV UNIZA, laboratórium 3D tlače na FRI UNIZA a laboratórium v Univerzitnom vedeckom parku (UVP UNIZA).

Slovenská kultúra, folklórny súbor Stavbár a mesto Žilina

Kultúru Slovenska nám intenzívne predviedol FS Stavbár, ktorý pripravil tú správnu atmosféru. Po ukážkach tancov z viacerých regiónov Slovenska sme mali možnosť zapojiť sa do hier a jeden z účastníkov nám potom predviedol turecký scénický tanec. Špeciality slovenskej kuchyne v Terchovej boli gastronomickou bodkou večera. Posledný deň týždňa sa uskutočnil workshop zameraný na marketing a využite AI. Po ňom sme účastníkov 5. Medzinárodného týždňa vzali na pútavú prehliadku Žiliny s profesionálnym sprievodcom. ●

Angelicca Peccini (vľavo), Talianka žijúca v Litve – po Erasmus mobilite si našla v Litve priateľa a zostala žiť a pracovať na univerzite.

Durmus Gulmez z Turecka (v strede) k nám pricestoval vlakom po trase Turecko – Rumunsko – Budapešť – Viedeň – Bratislava.

INOVÁCIE VO VZDELÁVANÍ O VODNEJ DOPRAVE: ÚSPECHY A VÝZVY DOC. ANDREY MATERNOVEJ

TEXT ADRIANA VALENTOVIČOVÁ FOTO ANDREJ KUREČKA

Doc. Andrea Maternová vo svojich 32 rokoch spolupracuje na tvorbe obsahu a učebných osnov s interaktívnym vzdelávaním v rámci projektu Competing I. a II. Výsledky projektu sa uplatňujú nielen v praxi pri vzdelávaní členov lodných posádok vnútrozemských plavidiel v krajinách EÚ, ale využíva ich aj pri vzdelávaní svojich študentov. Dôležité kariérne rozhodnutie uskutočnila už na univerzite. Je celým srdcom učiteľka a vášnivá čitateľka, no predovšetkým mladá zapálená žena, ktorej slová, činy aj názory majú o to väčšiu váhu a rešpekt, lebo z nich cítiť radosť a nadšenie. V rozhovore spomenula dôvody, pre ktoré miluje svoju prácu a prečo sa zameriava na oblasť bezpečnosti vodnej dopravy na Katedre vodnej dopravy Fakulty prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov (FPEDAS UNIZA).

• Aké metódy a prostriedky využívate pri zabezpečovaní cvičení a prednášok vo vašich študijných programoch, aby ste zabezpečili interaktívne a zaujímavé vzdelávanie?

Samotné štúdium vodnej dopravy je nesmierne zaujímavé a veľmi odlišné od iných študijných programov. Aby sme študentov ešte viac zaujali, začali sme používať aj interaktívne prvky vytvorené v rámci projektov, na ktorých s kolegom už roky pracujeme. Začali sme s tvorbou vzdelávacích materiálov v rámci 1. medzinárodného projek-

tu Competing, kde spolupracujeme s kolegami z celého európskeho regiónu. Cieľom je vytvoriť materiály pre odborníkov vodnej dopravy zo všetkých európskych krajín, nielen z podunajských. Je to dôležité, keďže nie sú harmonizované legislatívne rámce ani na Dunaji, ani na Rýne a podobne ani dostatok vzdelávacích materiálov pre vnútrozemské posádky. V druhej fáze projektu sme začali vytvárať interaktívne vzdelávacie materiály, ktoré využívame aj vo vyučovacom procese. Tieto materiály obsahujú videá z reálnej

praxe, ktoré ukazujú študentom, ako vyzerá práca na palube a tiež zachytávajú správne bezpečnostné postupy. Okrem videí pracujeme aj na interaktívnych prvkoch pre rôzne vzdelávacie moduly, čo môže zvýšiť atraktivnosť vyučovacieho procesu, podobne ako interaktívne prvky používané v múzeách.

• Tieto interaktívne prvky a videá si vyrábate samy na katedre ?

Máme k dispozícii rôzne videá, vrátane tých, ktoré boli pripravené v rámci na-

ších projektov (výcvikové a vzdelávacie inštitúcie v Rumunsku a Holandsku) a z reálnej prevádzky. Tie často integrujeme do nášho vyučovacieho procesu, čo je pre našich študentov veľký benefit. Tieto videá poskytujú autentický pohľad na situácie, čo pomáha študentom lepšie porozumieť, ako veci fungujú v reálnej prevádzke.

• **Kolko študentov študuje vodnú dopravu? Máte aj fluktuáciu študentov alebo skôr študenti zostávajú na vodnej doprave od prvého ročníka až po inžiniersky stupeň?**

Vodná doprava je veľmi unikátny študijný program. Bohužiaľ, vzhľadom na to, že povedomie o samotnom odbore je dosť nízke, odráža sa to aj na počtoch študentov. V každom ročníku ich máme zhruba 5 – 7. Po bakalárskom stupni študenti pokračujú plynulo v štúdiu zasielateľstva a logistiky, čo považujem za výbornú následnosť. Logistika a vodná doprava idú ruka v ruke.

• **Čo študentov na hodinách s vami najviac baví alebo čo interaktívne v nich zvyšuje túžbu angažovať sa? Niečo z projektu Competing?**

Môj kolega, s ktorým dlhodobo spolupracujem na týchto medzinárodných projektoch, má obrovské skúsenosti. Sám pracuje na projektoch už pomerne dlho, viac ako 15 rokov. Keď som dokončila svoje doktorandské štúdium, hneď ma oslovil, aby som sa pridala do jeho tímu. V súčasnosti som v našom medzinárodnom tíme najmladšia, ale veľmi ma baví, že ma vnímajú ako človeka, ktorý má čo priniesť. To ma motivuje a o to viac sa snažím vnieť do projektu nový, svieži vietor. Nedávno sme dosiahli veľký úspech: v rámci projektu sme spoločne s kolegom navrhli využitie 3D prvkov a na poslednom meetingu som aj prezentovala ich využitie počas výučby (šlo o 3D model propulzného zariadenia, ktoré študent dostane v rozobranom stave, a na základe vedomostí z prednášok musí zariadenie spojiť do správneho a požadovaného tvaru. Týmto spôsobom je možné aplikovať 3D tlač v rámci akéhokolvek predmetu – možno s výnimkou legislatívy alebo matematiky.

• **Pýtate sa študentov na spätnú väzbu?**

Dokonca medzinárodnú! Na poslednom projektovom stretnutí sme naše interaktívne materiály ukázali študentom z rôznych univerzít a škôl (všetci z oblasti vodnej dopravy) a dostali sme

rady a tipy, čo by sme mohli vylepšiť, ale aj to, čo sa im páčilo. Chceme, aby nás inšpirovali, aby sme sa zlepšili ešte viac a dosiahli ešte lepšie výsledky.

• **Bude mať projekt Competing pokračovanie?**

Verím, že táto cesta bude pokračovať a teším sa na to, čo nám prinesie budúcnosť. Je toho ešte toľko, čo vytvoriť a zmeniť v oblasti vodnej dopravy. Spolu s kolegom sme „dynamická dvojica“ – Andrej a Andrea – veľmi dobre sa nám spolupracuje. Viem, že sa naňho môžem spoľahnúť a vytvorili sme si aj skvelé pracovné vzťahy s celým kolektívom, ktorý zahŕňa viacero európskych krajín, ako Rumunsko, Nemecko, Holandsko, Slovensko... Bola by škoda tieto nadštandardné vzťahy nevyužiť – ako tím pracujeme veľmi efektívne a zároveň je to príjemná spolupráca.

• **Aký je rozdiel medzi projektmi Competing 1 a Competing 2?**

V rámci prvého projektu sme vytvorili materiály na vzdelávanie nielen členov lodných posádok, ale v podstate každého, kto má niečo spoločné s vodnou dopravou vrátane študentov. V druhom projekte sme na už pripravené materiály aplikovali interaktívne prvky, ktoré sme tým študentom a členom lodných posádok prezentovali a uvidíme, čo nás čaká v ďalšom kroku. Pravdepodobne nové výzvy a spôsoby, akým sa naše materiály harmonizujú a budú využívať v európskych krajinách. Projekt má veľký potenciál, čo ma nesmierne teší, že aj my, projektoví partneri, sa neustále vzdelávame ako lepšie vzdelávať (dostávame školenia a rôzne

tréningy v rámci rôznych výcvikových programov).

• **Spolupracujete s medzinárodným prostredím. Využívate na spoluprácu aj mobility cez Erasmus+ program?**

Dovolím si tvrdiť, že z Erasmus+ mobility vzniklo veľké množstvo významných kontaktov. Naposledy som v rámci mobility pre učiteľov mala možnosť navštíviť Slovinsko, konkrétne Univerzitu v Maribore, kde sme mali výbornú skúsenosť. Na zahraničné mobility vždy cestujem s kolegami aj so svojím manželom, ktorý tiež pracuje na FPE-DAS – spájame príjemné s užitočným a zároveň môžeme vidieť, ako to funguje na zahraničných univerzitách. Tieto návštevy ma inšpirujú a motivujú skúmať nové prístupy k vzdelávaniu. Boli sme aj v Dánsku, kde veľmi spájajú teóriu s praxou – pol roka sa učíte v škole a pol roka ste v praxi. Tento prístup by sme určite mali aplikovať aj u nás.

• **Využívajú možnosti Erasmus+ študijných pobytov často aj vaši študenti? Je to u nich bežný normál alebo ich musíte viacej motivovať, aby vyrazili do sveta?**

Naši študenti cestujú do najkrajších destinácií, aké môžu byť: do Portugalska, Slovinska, na Tenerife... Kolega pripravuje ďalšiu zmluvu s univerzitou v Maroku. Študenti už preskúmali množstvo nádherných destinácií. Pre nás, ale aj budúcich nadšencov v oblasti vodnej dopravy, je to obrovská motivácia. Často s prihláškami prichádzajú sami, tieto destinácie sú očividne samé o sebe veľmi motivujúce.

• **Býva vzťah k vode alebo plavba na plavidle či lodi medzi prvými prioritami, pre ktoré chodia študenti na Erasmus+ študijný pobyt alebo stáž?**

Nemyslím si, že toto je ten dôvod. Je to takmer samozrejmá – ovládať loď je zručnosť, ktorú mnohí študenti už majú v malíčku, väčšinou vďaka kurzom vodcov malých plavidiel alebo rekreačných plavidiel. Ak však študenti túto zručnosť nemajú, vieme im s tým pomôcť (napríklad sprostredkujeme kurzy vodcu malého plavidla na Oravskej priehrade alebo na Dunaji). Študenti využívajú študijné pobyty skôr vďaka možnosti cestovať a zažiť štúdium v zahraničí na vlastnej koži.

• **Oblasť vodnej dopravy sa na Slovensku študuje len na FPEDAS UNIZA, uplatniteľnosť študentov je 100% - tná, no rozprávame sa len o „malej katedre“, kde študuje zhruba 20 ľudí. Kde všade sa „rozchytaní“ vaši absolventi?**

Moje bývalé spolužiačky úspešne pôsobia v zaislatel'ských a logistických spoločnostiach v Prahe, bývalý študent riadi svoju vlastnú plavebnú spoločnosť na východe Slovenska a zároveň je aj kapitánom vnútrozemského plavidla. Ďalší bývalý študent preplával Atlantik a tiež pracuje v plavebnej spoločnosti. Síce každý rok absolvuje Vodnú dopravu veľmi málo študentov, o to viac sa môžeme chváliť tými šikovnými.

• **Vy ste si vybrali cestu dávať osvetu ďalej, vzdelávať cieľové publikum a študentov vodnej dopravy na univerzite. Čo vás na vašej práci fascinuje najviac?**

Zhruba od druhého ročníka ma začalo štúdium veľmi baviť. V prvom ročníku sme mali veľmi všeobecné predmety, bez ohľadu na to, či sme študovali cestnú, železničnú alebo vodnú dopravu. No od druhého ročníka sa začínate špecializovať. Začala som sa viac zaujímať o plavidlá, vodné cesty, prístavy a najmä o bezpečnosť. Chcela som sa tým hlbšie zaoberať a naučiť sa čo najviac. Postupne som si uvedomila, že chcem zostať na univerzite a zdieľať svoje znalosti s ostatnými študentmi. Nesmierne rada sa venujem samovzdelávaniu, čo napomáha tomu, aby študenti dostali vždy aktuálne informácie a zapájam do výučby stále viac interaktívnych prvkov. Musím sa však priznať, že výskum a publikovanie mám na svojej práci najradšej.

• **Zaujať študentov v dnešnej dobe je celom výzva. Okrem interaktívnej výuky to môže byť výborne spracovaná kniha. Vy máte dost blízky vzťah práve k publikačnej činnosti. Viete študentov zaujať kvalitnou knihou alebo inou publikáciou? Na ktorú z vašich kníh ste najviac hrdá?**

Ja som vášnivá čitateľka a ako každého knihomola tak aj mňa zaujme najskôr obálka. Preto všetky obálky mojich, resp. našich kníh, navrhoval môj manžel, ktorý má v grafickom dizajne talent. Čo sa týka obsahu, tak pri každej knihe sme spolupracovali, pretože sme obaja odborníci v oblasti bezpečnosti. Aj doma vedíme brainstormingy, pri ktorých vymýšľame nové nápady. Spolu píšeme aj články, čo milujem, pretože sme skvelý tím. Stále objavujem nové oblasti, ktoré chceme skúmať a o ktorých chcem písať a hľadám spôsoby, ako posilniť svoje vedomosti a zdieľať ich s ostatnými, či už vo výučbe alebo formou kníh. Počas štúdia som sa bohužiaľ veľa vecí nenaučila, najmä čo sa týka oblasti bezpečnosti, takže som sa rozhodla túto tému prehĺbiť. Napísala som dve knihy o bezpečnosti, jedna sa zameriava na bezpečnostné postupy na palube a druhá na ekologické hľadiská, najmä riešenie únikov ropných látok na vodných cestách, ako napríklad na Dunaji. Rozšírila som aj svoj výskum o vplyv človeka na vznik nehôd. 80 % nehôd je spôsobených ľudskou chybou, či už na mori alebo vo vnútrozemskej vodnej doprave, často z

dôvodu nedostatočného tréningu alebo nedbalosti. Sme len ľudia a robíme chyby. Môj výskum sa momentálne zameriava na ľudské chyby, snažím sa pochopiť pohnútky ľudí, ktorí urobili chybu počas prevádzky plavidla a tá neskôr viedla k nehode. Skúmam nielen vedomé, ale aj nevedomé chyby, kognitívne faktory, ale aj bežné typy nehôd vyplývajúce z únavy či z dôsledku požívania alkoholu alebo omamných látok. Tretiu knihu, resp. skriptá som písala na tému legislatívy vo vodnej doprave, ktorá je v podmienkach bezpečnosti mimoriadne dôležitá.

• **Ako vnímate využívanie AI v študentských prácach?**

Problémom s AI nástrojmi je, že s nimi študenti nevedia pracovať, čo im nezalievam, pretože ide o nový prvok. Ľudia si často myslia, že všetko, čo taký textový model vygeneruje je 100% správna informácia a častokrát je opak pravdou. Okrem toho mám skúsenosť s tým, že niektorí študenti používajú rôzne zdroje a texty bez toho, aby si ich prečítali a pochopili. Keď potom odovzdajú semestrálnu prácu a zjavne ju len skopirovali, cítim sa sklamaná. Chcem počuť ich názory, ich pocity a ich pohľad na vec. Aby boli aktívne zapojení a mohli sme diskutovať a učiť sa spoločne. Nechcem vidieť iba strojovo vypísané a často aj nesprávne odpovede. Chýba mi ich skutočná spätná väzba, ako oni problém vnímajú a ako by ho riešili.

• **Vraciate tieto typy „AI prác“ študentom späť na opravu?**

Bohužiaľ, v súčasnosti neexistuje overený nástroj na dokazovanie, že text bol naozaj vygenerovaný AI. Často sa stáva, že formulácie v študentských prácach sa skutočne nezdajú byť adekvátne prejavu 20-ročného človeka. Vtedy sa to snažím so študentmi konzultovať, aby pochopili, že by mali klásť dôraz na ich vlastné myšlienky a prínos, nie na strohé prezentovanie cudzích textov. Ich prínos spočíva práve v ich vlastných názoroch a pohľade na vec. Takže áno, takúto prácu vrátim na prepracovanie.

• **Cítiť z vás veľké nadšenie z predmetu vášho odboru. Čo vás okrem učenia sa a vzdelávania ešte baví?**

Milujem čítať knihy, a preto milujem čítať aj odborné články, každý prelúskam od začiatku až do konca. Chcem písať stále lepšie a chcem toho vedieť stále viac. V súčasnosti sa venujem publikovaniu v oblasti bezpečnosti a environmentálnej ochrany, pretože tam vidím veľký potenciál a príležitosť niečo zmeniť, zlepšiť, najmä urobiť osvetu v oblasti bezpečnosti vodnej dopravy.

• **Riešite vodnú dopravu aj v iných sférach? Okrem vedeckovýskumnej a pedagogickej činnosti možno?**

V súčasnosti sa mi podarilo niečo (pre mňa) úžasné - oslovili ma, aby som sa stala hlavnou editorkou pre špeciálne vydanie odborného časopisu Applied Sciences. Špeciálne vydanie sa zaoberá témou bezpečnosti a hodnotenia rizík v oblasti námornej dopravy. Mojou náplňou bude prijímať články od odborníkov, ktorí sa pohybujú v rovnakej oblasti ako ja. Teším sa, že uvidím nové oblasti, do ktorých sa ľudia chcú pustiť, a že sa môžem nechať inšpirovať. Je to výzva, budem sa snažiť túto úlohu splniť čo najlepšie.

Čo sa týka ostatných činností, dúfam, že po úspešnom ukončení projektu Competing 2 budeme mať možnosť pokračovať v jeho ďalšom pokračovaní a získame tak ďalšie príležitosti osloviť širokú verejnosť o výhodách vodnej dopravy. Vodná doprava má obrovský potenciál a ja sa chcem stále zasaďovať za to, aby bola lepšie pochopená, najmä vnútrozemská vodná doprava, ktorá má na Slovensku obrovský, avšak nevyužitý potenciál.

Vnútrozemská vodná doprava je jeden z najviac ekologicky priaznivých dopravných odborov. Pokiaľ vezmeme do úvahy obrovskú kapacitu plavidiel

a spotrebu energie na prepravu tony nákladu, vnútrozemská vodná doprava sa považuje za jeden z najefektívnejších dopravných odborov. Pre porovnanie, jedna tona nákladu môže byť prepravená plavidlom na väčšiu vzdialenosť (370 km) za využitia rovnakého množstva energie, než prostriedkami cestnej dopravy, kde energia vystačí len 100 km – je to dôsledkom efektívnejšieho využitia energie a nižších nákladov na prepravu plavidlom. Bohužiaľ, povedomie o tomto odbore a jeho výhodách zostáva stále nízke.

• **Ako uchvátiť mladých ľudí pre svet vodnej dopravy? Prečo by si mali študenti vybrať práve tento smer štúdia?**

V poslednej dobe si uvedomujeme, že mladí ľudia vedľa málo o výhodách a možnostiach vodnej dopravy. Snaží-

me sa to zmeniť a aktívne propagujeme tento odbor. Na našej katedre sme pripravili propagačné aktivity, vrátane profilov úspešných absolventov vodnej dopravy, ktoré zdieľame na sociálnych sieťach. Na Slovensku je možné študovať vodnú dopravu len na Žilinskej univerzite. Naš študijný program je jedinečný a zaujímavý, ponúkame komplexné vzdelanie v oblasti vodnej dopravy a logistiky, čo študentom otvára množstvo pracovných príležitostí. Naši absolventi sú neskutočne cenní pre zasielateľské spoločnosti, prístavy a podniky zaoberajúce sa dopravou a prepravou. Máme veľmi málo expertov vo vodnej doprave, musíme ich vychovávať a pripravovať pre trh práce, ktorý sa o nich po štúdiu doslova po-
bije. ●

3. ROČNÍK ANKETY TOP UČITEĽ SJF UNIZA

TEXT EVA TILLOVÁ, SJF UNIZA

FOTO MONIKA PEKNUŠOVÁ, EVA TILLOVÁ, SJF UNIZA

Poznáme víťazov 3. ročníka Ankety o TOP Učiteľa na SJF UNIZA. Hlasovať anonymne a nominovať troch učiteľov mohli všetci študenti 1. a 2. stupňa SJF UNIZA.

Ani v r. 2024 nedošlo k výraznejším zmenám oproti minulým rokom. Víťazom sa opäť stal doc. Mgr. Branislav Ftorek, PhD., vedúci katedry aplikovanej matematiky, ktorý zabezpečuje predmety matematika 1 a matematika 2. Na druhé miesto sa z 5. miesta v r. 2023 „prebojovala“ zástupkyňa katedry priemyselného inžinierstva Ing. Beáta Furmanová, PhD. (predmety manažment, projektový manažment, tímová práca a pod.).

A hoci sa študenti obvykle predmetov ako sú matematika alebo pružnosť a pevnosť boja, na SJF UNIZA tomu tak určite nie je. Už stabilné miesto v hodnotení popularity majú Mgr. Zuzana Sedliačková, PhD. (matematika 1 a matematika 2) z katedry aplikovanej matematiky a doc. Ing. Milan Vaško, PhD., vedúci katedry aplikovanej mechaniky, ktorý učí predmety pružnosť a pevnosť, pružnosť a plasticita alebo technická mechanika a pružnosť. Oba sa v aktuálnom ročníku umiestnili s rovnakým počtom hlasov na 3. mieste.

V r. 2024 sa do ankety zapojilo 22 % študentov SJF, tí nominovali celkovo 87 učiteľov.

Top 10-tku učiteľov SJF v r. 2024 tvoria:

1. doc. Mgr. Branislav Ftorek, PhD.
2. Ing. Beáta Furmanová, PhD.
3. Mgr. Zuzana Sedliačková, PhD.
+ doc. Ing. Milan Vaško, PhD.
4. Mgr. Zuzana Malacká, PhD.
+ Mgr. Daniela Sršníková, PhD.
5. Ing. Peter Kopas, PhD.
6. prof. Ing. Ľuboslav Dulina, PhD.
7. Ing. Denisa Straková, PhD.

8. Ing. Lenka Jakubovičová, PhD.
9. prof. Ing. Otakar Bokůvka, PhD.
10. doc. Ing. Peter Bubeník, PhD.

Ocenenie (Sovu ako symbol múdrosti) si TOP Učiteľia SJF UNIZA na 1. až 3. mieste prevzali z rúk pána dekana prof. Dr. Ing. Milana Ságu. Víťazom a všetkým nominovaným srdečne GRATULUJEME! ●

NAFSA 2024 V ZNAMENÍ ODOLNOSTI, OŽIVENIA A BUDOVANIA KOMUNITY

TEXT JOZEF RISTVEJ, OMVAM UNIZA FOTO ARCHÍV UNIZA

UNIZA sa v dňoch 27. - 31. mája v Spojených štátoch amerických, v meste New Orleans, opätovne zúčastnila prestížnej svetovej konferencie a výstavy – kongresu internacionalizácie – NAFSA 2024. Internacionalizácia, ako nikdy nekončiace úsilie nás všetkých pri rozvoji modernej univerzity v súčasnom globalizovanom svete. Naším záujmom tento rok bola prezentácia univerzity v rámci stánku Slovenskej republiky s podtitulom “Study in Slovakia, Good Idea”. Zároveň našimi cieľmi bolo zviditeľnenie univerzity ako celku, diskutovanie o ďalších možnostiach rozvoja internacionalizácie, stretnutie s tradičnými partnermi, ako aj nadviazanie nových možností spolupráce.

„Účasť UNIZA vnímame ako príležitosť na prezentáciu našej univerzity vo svete, na mieste stretnutia celého sveta vysokoškolského vzdelávania, ktorým veľtrh NAFSA bezpochyby je,“ hovorí prorektor pre rozvoj Andrej Czán.

„Národný stánok je výbornou príležitosťou na bilaterálne a viacstranné stretnutia, čo sme uvítali a radi využili. Veľtrh nám priniesol najmä prehĺbenie internacionalizácie vo forme získania pohľadu kolegov z prostredia vysokých škôl z celého sveta a zdieľania skúseností v tejto oblasti. Výborný bol aj sprievodný program veľtrhu NAFSA, prednášky, semináre a workshopy na rôzne témy v oblasti prehľbovania internacionalizácie,“ dodáva prorektor pre medzinárodné vzťahy a marketing Jozef Ristvej.

Ďakujeme MŠVVaM SR, Plánu obnovy a odolnosti SR, ako aj zástupcom SK univerzít (tento rok sa zúčastnilo 17 verejných vysokých škôl) za spoluprácu a možnosť zúčastniť sa. ●

NOVÍ DOCENTI A PRIZNANÉ KVALIFIKAČNÉ STUPNE

TEXT JANKA MACUROVÁ, MÁRIA KUZMOVÁ,
ODDELENIE PRE VEDU A VÝSKUM

Oddelenie pre vedu a výskum Rektorátu UNIZA oznamuje, že rektor Žilinskej univerzity v Žiline prof. Ing. Ján Čelko, CSc. udelil s účinnosťou od 1. júna vedecko-pedagogický titul docent **Ing. Slavomírovi Matúškovi, PhD.** z Fakulty elektrotechniky a informačných technológií UNIZA v odbore habilitačného konania a inauguračného konania telekomunikácie.

Komisia Slovenskej akadémie vied pre posudzovanie vedeckej kvalifikácie zamestnancov priznala 28. mája vedec kým kvalifikačný stupeň IIa:

Ing. Jozefovi Prokopovi, PhD. zo Stavebnej fakulty UNIZA,
Ing. Richardovi Jochovi, PhD. zo Strojníckej fakulty UNIZA.

K udelenému titulu a priznaným stupňom srdečne blahoželáme. ●

ZASADNUTIE AKADEMICKÉHO SENÁTU UNIZA

29. 4. 2024

27. 05. 2024

L'UDIA SI ČASTO NEUVEDOMUJÚ NÁSTRAHY, KTORÉ NA NÁS MÔŽU ČÍHAŤ

TEXT ADRIANA VALENTOVIČOVÁ FOTO ANDREJ KUREČKA

Jej zanievanie a odborné vedomosti z nej robia nielen skvelú pedagogičku, ale aj inšpiratívnu osobnosť, ktorá neustále hľadá nové spôsoby, ako zlepšiť a rozšíriť možnosti vzdelávania pre svojich študentov. Vyučuje predmety fyzikálna chémia a kinetika explózií či protivýbuchovej prevencia. **Doc. Ing. Miroslava Vandlíčková, PhD.**, z Katedry požiarneho inžinierstva FBI UNIZA sa aktívne zapája do vedeckovýskumných projektov, pravidelne publikuje a zúčastňuje sa na medzinárodných konferenciách. V habilitačnej práci sa intenzívne venovala problematike výbuchov a protivýbuchovej prevencie. Ako prodekanka pre vzdelávanie sa venuje organizácii a zvyšovaniu kvality pedagogického procesu. V rozhovore zdôrazňuje, prečo sú študijné programy na FBI UNIZA skutočne „in“ a „trendy“ a prečo si našich šikovných absolventov spoločnosť vyžaduje.

• **Na Katedre požiarneho inžinierstva FBI UNIZA ste zapojená v pedagogických, vedeckovýskumných, organizačných aj projektových aktivitách. Čomu sa momentálne venujete najviac?**

Pedagogika sa v práci vysokoškolského učiteľa vždy veľmi úzko prelína s výskumom a vedou. U mňa však za posledné roky tým, že som prodekanou pre vzdelávanie, dominujú v rámci môjho pracovného času viac úlohy a organizačné aktivity spojené s pedagogickými záležitosťami, či už v kontexte plynutia bežného akademického roka na fakulte alebo vnútorného systému kvality a zosúladenia štandardov v rámci novej akreditácie. Keď som bola odbornou asistentkou, snažila som sa čas rozdeliť rovnomerne medzi všetky oblasti, no teraz je zrejmé, že pedagogická oblasť má mierne navrch.

• **V akej miere ovplyvňuje vaše predošlé štúdium fyzikálnej chémie vašu prácu v oblasti požiarneho inžinierstva a prevencie výbuchov?**

Keďže pri všetkých dejoch, ktoré prebiehajú pri horení, výbuchu alebo hasení, sa uplatňujú zákonitosti fyzikálnych procesov a chemických reakcií, je potrebné, aby mali naši absolventi v oblasti požiarneho inžinierstva dostatočné vedomosti z fyzikálnej chémie, ktorá sa zaoberá termodynamikou, termochémiou a kinetikou chemických dejov horenia, výbuchu a hasenia. A práve v tejto oblasti uplatňujem svoje vedomosti, ktoré som svojím predchádzajúcim štúdiom fyzikálnej chémie získala. Snažím sa odborne aj pedagogicky rozvíjať aj naďalej, aby som vedela svojich študentov zaujať a aby im poskytnuté informácie boli na osoh aj v praxi.

• **Ako sa na fakulte prejavuje prepojenie teórie s praxou? Rozširujú sa súčasné spolupráce, vznikajú nové? O ktoré z nich je najväčší záujem zo strany študentov?**

V našej vzdelávacej činnosti na fakulte nepochybne zdôrazňujeme prepojenie medzi pedagogikou a praxou. Väčší dôraz na prepojenie teórie s praxou sa prejavuje nielen vo zvýšení rozsahu hodín v rámci laboratórnych cvičení našich študentov v technických predmetoch, ale aj v uplatňovaní a plnení štandardov, ktoré sme prevzali v rámci európskeho systému akreditácie. Snažíme sa zabezpečiť integráciu študentov do praxe vo firmách a inštitúciách, s ktorými spolupracujeme, napr. formou povinného predmetu „odborná prax“, ktorý majú študenti v každom stupni štúdia, aj formou početných exkurzií, prednášok odborníkov z praxe

atď. Študentom tiež poskytujeme počas akademického roka viacero možností nadviazať kontakt s potenciálnymi zamestnávateľmi a celkovo sa snažíme zabezpečiť, aby sme našich študentov pripravili na ich budúcu kariéru rovnako kvalitne teoreticky i prakticky. Stavíme na mnohých dlhodobých spoluprákach vzniknutých v minulosti, ale rovnako dobre sa nám darí rozširovať spoluprácu aj s novými partnermi z praxe, z čoho sa, samozrejme, tešíme. Keďže na bezpečnosť sa v súčasnosti kladie dôraz v každej oblasti života, naši študenti majú v praxi širšie možnosti uplatnenia a mnohí z nich si už počas štúdia vyberajú konkrétne zameranie, konkrétnu špecializáciu, podľa ktorej si vyberajú aj povinne voliteľné predmety, zameranie svojej odbornej praxe, semestrálnych prác a pod.

• **Aký je váš pohľad na aktuálne výzvy v oblasti bezpečnostného inžinierstva a ako sa podľa vás mení ich dôležitosť v súčasnom technologickom kontexte?**

V súčasnosti je otázka bezpečnosti skutočne veľmi dôležitá a ako máme možnosť všetci vôkol seba vidieť, táto oblasť sa dostáva momentálne milovými krokmi do popredia vo všetkých sférach života. Mimoriadne udalosti v poslednom období zvýšili frekvenciu výskytu a keď im v budúcnosti chceme účinne predchádzať, musíme byť ako spoločnosť pripravení čeliť takýmto výzvam nielen represívne, ale najmä preventívne. Na fakulte sa v rámci poskytovaných študijných programov bezpečnostný manažment, krízový manažment a záchranné služby snažíme vychovávať odborníkov, ktorí budú vedieť zvládať mimoriadne udalosti v každej sfére odborne, manažérsky i ľudsky.

• **Pravidelne sa zúčastňujete na vedeckých konferenciách a publikujete v odborných časopisoch doma i v zahraničí. V máji sa na FBI UNIZA uskutočnila konferencia o požiarnej ochrane. Čím bola konferencia tento rok výnimočná? Na ktoré ďalšie konferencie chodievate pravidelne vy alebo študenti FBI?**

Každá konferencia s odborníkmi, na ktorej vystúpime my ako pedagógovia, a zvlášť, ak sú jej účasťou aj naši študenti, je veľmi užitočná. Veľakrát ide nielen o prezentáciu vedeckých a výskumných výsledkov, ale aj o ich aplikáciu v praxi. Naši študenti sa zú-

častňujú na konferenciách, ako sú napr. Transcom, Mladá veda, Ochrana pred požiarmi a záchranné služby, Riešenie krízových situácií v špecifickom prostredí a pod. Čo sa týka konferencie Ochrana pred požiarmi a záchranné služby, z môjho pohľadu bola tento rok naozaj veľmi zaujímavá, pretože bola zameraná na oblasť, ktorej sa momentálne venujem najviac, a to na vzdelávanie. Konkrétne išlo o celoživotné vzdelávanie odborníkov v bezpečnostných vedách, najmä v oblasti požiarnej ochrany.

Aké majú študenti možnosti kvalifikácie, certifikátov alebo kurzov na fakulte? O ktoré z nich je najväčší záujem? Ktoré z nich by ste študentom určite odporučili zažiť a prečo?

Študenti majú možnosť získať počas štúdia na FBI UNIZA pomerne veľké množstvo certifikátov, každý študijný program ponúka viacero možností. Patria medzi ne napr. odborná príprava špecialistov požiarnej ochrany, odborná príprava technikov požiarnej ochrany, odborná spôsobilosť na úseku civilnej ochrany, kurz krízového manažmentu, odborná spôsobilosť bezpečnostného technika, prípravny kurz na zbrojný preukaz a pod.

• **V spoločnosti a medzi mladými ľuďmi rezonujú zmiešané pocity, pocit strachu, neistoty, (ne)bezpečia. Pracujete na fakulte aj s týmito témami, viete ich „pretaviť“ aj do výučby technic-**

kých predmetov a tiež do bezpečného prostredia pre študentov?

Na fakulte som od roku 2006 a môžem potvrdiť, že ako pedagógovia sa snažíme študentov motivovať k tomu, aby ich štúdium bolo čo najplnohodnotnejšie a aby využili všetky príležitosti, ktoré im fakulta a univerzita ponúka. Dnešná doba, celospoločenská situácia, environmentálne katastrofy, pandémie, vojna na Ukrajine, teroristické útoky a podobne, sú veľmi náročné, ale verím, že našim študentom ukazujú zmysel ich štúdia. Naše študijné programy sú skutočne „in“ a „trendy“. Predovšetkým spoločnosť si vyžaduje absolventov, ktorí majú vedomosti, kompetencie a zručnosti v študijných programoch, ktoré ponúkame. Uplatniteľnosť našich študentov je viac než 96 percent, mnohí z nich majú trvalé uplatnenie vo svojom odbore už počas štúdia.

• **Študovali ste špičkové veci na Palackého univerzite v Olomouci. Kedy a prečo ste sa rozhodli, že budete šíriť osvetu vo vašom odbore a vzdelávaní na Slovensku, na UNIZA?**

Po ukončení doktorandského štúdia na Univerzite Palackého v Olomouci bolo viacero možností, kam posunúť svoje smerovanie, avšak životná cesta a rodinné putá ma vrátili naspäť na Slovensko, konkrétne sem, do Žiliny. Keď prišla príležitosť pracovať na UNIZA, neváhala som a využila som ju. Vidím v mojej práci zmysel, čo je pre

mňa hlavným hnacím motorom. Za posledné obdobie nám stúpajú aj počty študentov, ich záujem narastá, čo nasvedčuje tomu, že ponúkame v súčasnosti atraktívne študijné programy a že prepojenie s praxou funguje. Nie je to len učenie pre titul, ale istá užitočnosť pre potreby praxe, čo nám dokazuje aj spätná väzba od absolventov v dotazníkoch.

• Ste spoluautorkou odbornej publikácie Medicína katastrof. Jej názov je taký nadčasový, že by zaujal aj bežného smrteľníka... Čo sa vám na nej najviac páči a čo vnímate ako nadčasové z vášho profesijného pohľadu?

Medicínu katastrof som písala spolu s kolegami z vojenského rezortu, ktorí pôsobia tu v Žiline a ktorí vniesli do publikácie svoje zdravotnícke vedomosti. Ja som prispela vedomosťami z problematiky výbuchov a protivýbuchovej prevencie. Je to oblasť, ktorej sa momentálne venujem najintenzívnejšie a v ktorej som písala aj habilitačnú prácu. Moje odborné zameranie však viac vystihujú iné publikácie, ktoré sa venujú protivýbuchovej prevencii, kinetike horenia a chémii horenia. Druhou oblasťou, ktorá tiež súvisí s chémiou a ktorej sa venujem, je oblasť nebezpečných látok a ochrany pred pôsobením ich fyzikálnych, chemických,

toxikologických a environmentálnych vlastností.

• Siedmeho mája riešilo Slovensko ohlásené bombové útoky hlavne na školách... Čisto teoreticky, vedeli by ste odstrániť bombu, napríklad v prípade núdze?

Musím sa priznať, že bombu by som odstrániť nevedela, pretože na túto činnosť nemám dostatočné vzdelanie. Pyrotechnici totiž okrem vysokoškolského vzdelania, najlepšie technického smeru, musia absolvovať pyrotechnický kurz a rezortné vzdelanie Ministerstva vnútra SR.

• Vyškolených pyrotechnikov na UNIZA skôr nemáme, ale krízových manažérov áno. Školy brali hlásenie o bombe viac-menej ako poplach, všetci ľudia boli z budov evakuovaní. Je to bežný postup, že ľudia vyjdú skutočne len pred budovu a neutekajú ďalej?

Áno, musím priznať, že vzhľadom na to, že na Slovensku sme za posledné desaťročia viedli z hľadiska bezpečnosti relatívne pokojný život, ľudia si často neuvedomujú nástrahy, ktoré na nás môžu číhať. Je potrebné dvíhať povedomie v tejto oblasti už od útleho veku, o čo sa snažia aj moji kolegovia z fakulty rôznymi aktivitami nielen na stredných školách, ale aj besedami a diskusiami

mi na školách základných. Na UNIZA sme uskutočnili informatívne školenie „Ochrana mäkkých cieľov“, ktoré bolo zamerané na možné typy útokov pre rôzne scenáre, vrátane hrozby o umiestnení nástražného výbušného systému. Intenzita týchto aktivít postupne rastie, preto pevne verím, že postupne tieto zasievané zrnká padajú na úrodnú pôdu a osвета sa v oblasti bezpečnosti bude rozširovať medzi jednotlivými generáciami po celom Slovensku.

• Aké sú vaše najbližšie kariérne plány a ktoré najosobnejšie vás robia šťastnou?

Momentálne sa naplno venujem svojim pedagogickým aktivitám a aktivitám prodekanke pre vzdelávanie, v čom by som chcela naďalej intenzívne pokračovať aj v nasledujúcom období. Z hľadiska vedy, výskumu a projektov mám tiež zopár nápadov, ktoré by som chcela popri pedagogike realizovať, a pevne verím, že sa mi to postupne aj podarí. Z hľadiska osobných želaní mám len jedno, a tým je pevné zdravie. Moje i všetkých členov mojej rodiny. Keď sa toto pranie bude naplňovať, budem najšťastnejšia. ●

ŽILINSKÁ UNIVERZITA ORGANIZOVALA PILOTNÝ KURZ O UDRŽATEĽNÝCH INOVÁCIÁCH V MOBILITE

TEXT A FOTO ODD. MEDZINÁRODNÝCH VÝSKUMNÝCH PROJEKTOV – ERADIATE+

V letnom semestri akademického roka 2023/2024 prebehol na pôde našej univerzity pilotný projekt kurzu zameraného na udržateľné inovácie v mobilite. Kurz bol organizovaný v rámci prebiehajúceho európskeho projektu InCITIES: Trailblazing Inclusive, Sustainable and Resilient Cities a je výsledkom spolupráce Oddelenia medzinárodných výskumných projektov – ERAdiate+, Stavebnej fakulty, Fakulty prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov, Fakulty bezpečnostného inžinierstva, Fakulty elektrotechniky a informačných technológií, Fakulty humanitných vied a Ústavu celoživotného vzdelávania Žilinskej univerzity v Žiline, Útvaru hlavného architekta mesta Žilina, mesta Žilina, ako aj zahraničných projektových partnerov z inštitúcií Instituto Universitário de Lisboa (Portugalsko), Université Gustave Eiffel (Francúzsko), TH Köln (Nemecko) a Laurea (Fínsko).

Tento pilotný kurz sa opiera o princípy pedagogického modelu Learning by Developing (LbD), pri ktorom študenti pod vedením inštruktorov ako sprievodcov pri procese výučby navrhujú riešenia pre autentický problém definovaný partnerom z praxe. Študenti počas kurzu navrhovali riešenia pre dva autentické problémy:

- bezpečný a udržateľný prístup do škôl Martinská a sv. Gorazda, zadávateľ: Útvar hlavného architekta mesta Žilina;
- zefektívnenie regulácie vjazdu vozidiel do pešej zóny v centre mesta, zadávateľ: Oddelenie dopravy mesta Žilina.

Kurz bol organizovaný vo formáte zmiešaného intenzívneho programu (BIP), a teda pozostával z deviatich online

modulov a prezenčnej časti. Online moduly v rozsahu dve hodiny týždenne prebiehali každú stredu od 21. februára do 17. apríla 2024. Študenti si počas nich osvojili teoretické znalosti z problematik princípov udržateľnej mobility, plánovania a modelovania dopravy, znižovania intenzity dopravy, kvality ovzdušia, cyklistickej infraštruktúry, aktívnych módov dopravy, zraniteľnosti a odolnosti dopravnej infraštruktúry, využitia digitálnych technológií na podporu bezpečnosti v doprave a kybernetickej bezpečnosti v kontexte inteligentných miest. Každá prednáška bola oživená skupinovú prácou študentov na skutočných problémoch súvisiacich s plánovaním dopravy v meste Žilina.

Prezenčná časť kurzu prebehla v dňoch 22. – 26. apríla 2024 na pôde Žilinskej univerzity v Žiline. Počas tohto týždňa si študenti, okrem iného, vyskúšali zber a spracovanie údajov potrebných na riešenie autentických problémov, vypočuli si tematické prednášky pozvaných hostí a navštívili pracovisko dispečingu Dopravného podniku mesta Žiliny, s. r. o., (DPMŽ) a výrobný závod automobilky KIA v Tepličke nad Váhom. Pozvané prednášky predniesli Ing. Miroslava Valašková (Slovenská agentúra životného prostredia), prof. Pedro Sebastião (Instituto Universitário de Lisboa), Mgr. Karol Haas (mesto Žilina), prof. Miguel Dias (Instituto Universitário de Lisboa) a Dr. Matthias Heinrichs (Deutsches Zentrum für Luft-und Raumfahrt).

Vo štvrtok účastníci kurzu odprezentovali svoje návrhy riešení regulácie vstupu vozidiel do pešej zóny zástupcom

mesta Žilina. Program kurzu vyvrcholil prezentáciou riešení bezpečného prístupu do škôl Martinská a sv. Gorazda v priestoroch Útvaru hlavného architekta mesta Žilina v piatok 26. apríla. Po úspešnom absolvovaní kurzu získali účastníci certifikáty, na základe ktorých im budú udelené 3 kredity ECTS.

Tento pilotný kurz absolvovalo 27 študentov bakalárskeho, inžinierskeho a doktorandského štúdia z deviatich krajín, z toho traja študenti zo Žilinskej univerzity. V zimnom semestri akademického roka 2024/2025 bude podobný pilotný kurz organizovať v rámci projektu InCITIES aj partnerská inštitúcia Instituto Universitário de Lisboa, na ktorý budú pozvaní aj študenti Žilinskej univerzity v Žiline. Bližšie podrobnosti o pripravovanom kurze, ako aj spôsob registrácie zverejníme na webe a sociálnych sieťach projektu InCITIES (<https://incities.eu>) a prostredníctvom informačných kanálov Žilinskej univerzity.

Organizátori kurzu srdečne ďakujú všetkým partnerom, ktorí sa podieľali na úspešnej príprave a priebehu tohto pilotného kurzu. Menovite ďakujeme Ing. arch. Bronislave Kajanovej a jej kolegom z Útvaru hlavného architekta mesta Žilina, Mgr. Ľubošovi Slebodníkovi a Ing. Róbertovi Hájkovi z Oddelenia dopravy mesta Žilina, prevádzkovému riaditeľovi DPMŽ Ing. Jánovi Šimkovi, pánovi Martinovi Isteníkovi zo spoločnosti KIA Slovakia, s. r. o., ako aj všetkým zúčastneným kolegom z vyššie spomenutých súčastí Žilinskej univerzity za vynikajúcu spoluprácu pri organizácii a realizácii kurzu. ●

UNIZA V MEDZINÁRODNÝCH ORGANIZÁCIÁCH

TEXT DANA SITÁNYIOVÁ, SVF UNIZA

FOTO ARCHÍV SVF UNIZA

Internacionalizácia vzdelávania a výskumu na slovenských vysokých školách je horúcou témou posledných rokov, ktorú vnímame aj v súvislosti so zmenami spôsobu financovania vysokých škôl. Súčasťou internacionalizácie UNIZA je aj jej členstvo v rôznych medzinárodných organizáciách. Aktívne využívanie členstva vytvára podmienky na zapájanie sa výskumných tímov do medzinárodných projektov a aktivít. Je dôležité pre získavanie informácií a zachytávanie nových trendov a tém

vo vzdelávaní a výskume. Pomáha nadväzovaniu nových kontaktov a účinne propaguje našu univerzitu v zahraničí. UNIZA je členom viacerých organizácií. Postupne vám ich predstavíme. V tomto čísle nás doc. Mgr. Dana Sitányiová, PhD., z Katedry geotechniky SvF UNIZA zoznámí s organizáciami ECTRI a FEHRL.

European Conference of Transport Research Institutes – ECTRI (Európska konferencia dopravných výskumných ústavov) je medzinárodná nezisková asociácia, ktorú v apríli 2003 založilo 15 národných dopravných výskumných ústavov a univerzít z 13 európskych krajín. Išlo o prvý pokus zjednotiť sily popredných výskumných organizácií v celej Európe a podporiť excelentnosť európskeho dopravného výskumu. Dnes združuje 29 významných dopravných výskumných ústavov a univerzít z 20 európskych krajín. ECTRI poskytuje vedecky podložené kompetencie, znalosti a rady s cieľom posunúť Európu smerom k ekologickej, bezpečnej, efektívnej a inkluzívnej doprave ľudí a tovarov. ECTRI má tri hlavné misie. Podporuje spoluprácu svojich členov, poskytuje poradenstvo rôznym inštitúciám EÚ pre politiky a stratégie v oblasti dopravy a výskumu a vykonáva prostredníctvom svojich členov spoločné výskumné aktivity. ECTRI riadi jej najvyšší orgán, Zhromaždenie členov, v ktorom má kaž-

dý člen jedného zástupcu. UNIZA v tomto orgáne zastupuje Dana Sitányiová. Rada ECTRI riadi činnosť organizácie. Skladá sa zo 7 členov volených na dva roky. Členkou predsedníctva je aktuálne prof. Ing. Tatiana Kováčiková, PhD. Zhromaždeniu a rade pomáha sekretariát so sídlom v Bruseli, ktorý vykonáva každodennú prácu, organizuje úlohy, šíri a propaguje aktivity a výsledky ECTRI.

Na dosiahnutie svojich priorit a vykonávanie činností stanovených v implementačnom pláne ECTRI zriaďuje Thematic groups (tematické skupiny – TG) a Task Forces (pracovné skupiny – TF). Členmi TG a TF sú aj zástupcovia UNIZA pre rôzne oblasti výskumu: Mobility – Dana Sitányiová (SvF), Freight & Logistics – doc. Ing. Jaroslav Mašek, PhD. (FPE-DaS), Economics & Policy – prof. Ing. Anna Dolinayová, PhD. (FPEDaS), Safety – doc. Ing. Lucia Figuli, PhD. (FBI), Traffic Management & Modelling – Ing. Tibor Petrov, PhD. (EraDiate+), Training, Education and Mobility – Dana Sitányiová (SvF). Skupiny sa stretávajú niekoľkokrát do roka prezenčne alebo online, riešia spolu aktuálne problémy a hľadajú možnosti na spoluprácu. Najväčší záujem je o podávanie návrhov spoločných výskumných projektov ako odpoveď na výzvy rôznych výskumných programov, ako sú Horizon Europe, schémy Interreg a pod. Naše členstvo v ECTRI nám môže

Zástupcovia UNIZA na mítingu FEHRL v Lubľane v apríli 2024

UNIZA prezentuje projekt InCities v stánku ECTRI počas konferencie TRA 2024

priniesť rôzne benefity. Do spolupráce sa môže zapojiť väčšina subjektov univerzity, ktoré majú kompetencie v spomínaných výskumných témach. Sú na to rôzne možnosti. Zástupcovia UNIZA v ECTRI pravidelne, obvykle dvakrát za rok, zisťujú záujem o zapojenie sa do prípravy projektov zaslaním tabuľky, kde všetci môžu vyjadriť svoj záujem a opísať svoje kompetencie. Nasleduje prehodnotenie záujmu od všetkých členov ECTRI. V prípade, že vyjadria záujem viacerí členovia a ponúkajú vhodné kompetencie, pokračuje sa v príprave návrhu projektu. Medzi členmi často vzniká konkurencia, a preto je veľmi dôležité, aby bola v tabuľke detailne opísaná naša expertíza a ponuka. Ďalšou možnosťou spolupráce sú výmenné výskumné pobyty medzi členmi, spoločný výskum, príprava článkov, zdieľanie výskumnej infraštruktúry a podobne. UNIZA sa môže prostredníctvom ECTRI zviditeľniť pri rôznych udalostiach, ako sú konferencie, kongresy, veľtrhy, vyslaním svojho zástupcu, prípravou posteru alebo prezentácie alebo priamo v stánku ECTRI. Túto možnosť sme využili napríklad počas konferencie TRA v Dubline v apríli tohto roku.

Benefity členstva sú rôzne, len musíme byť aktívni

ECTRI vydáva časopis The European Transport Research Review, v ktorom môžu členovia publikovať so zľavou. ECTRI organizuje pravidelne každé dva

roky seminár pre doktorandov a mladých vedcov The Young Researchers Seminar, na ktorom môžu prezentovať svoje výskumné aktivity. Okrem toho jednotlivé skupiny organizujú niekoľkokrát za rok workshopy na rôzne výskumné témy, kde môžu členovia prezentovať svoj výskum. V prípade, že vás tieto možnosti zaujali, neváhajte kontaktovať zástupcov UNIZA v ECTRI alebo navštívte webovú stránku <https://www.ectri.org/>.

Podobne ako ECTRI funguje aj organizácia FEHRL – Forum of European National Highway Research Laboratories (Fórum európskych národných laboratórií pre výskum diaľnic).

FEHRL je registrovaná medzinárodná asociácia so stálym sekretariátom so sídlom v Bruseli, ktorá vznikla v roku 1989. Poskytuje koordinovanú štruktúru pre viac ako 30 národných výskumných a technických centier z Európy spolu s pridruženými inštitúciami z celého sveta. FEHRL sa zaoberá výskumnými témami cestného inžinierstva vrátane bezpečnosti, materiálov, environmentálnych problémov, telematiky a ekonomického hodnotenia. Výskumné kapacity poskytujú všetci členovia, ktorí využívajú širokú škálu svojich testovacích zariadení a výskumného personálu, ktorý majú k dispozícii.

Zástupkyňou – tzv. výskumnou koordinátorkou UNIZA vo FEHRL – je Dana Sitányiová, ktorá je zároveň zástupky-

ňou v pracovnej skupine Social environment. Pracovné skupiny zohrávajú kľúčovú úlohu pri dosahovaní misie FEHRL tím, že podporujú spoluprácu medzi členmi v určitej výskumnej oblasti. Okrem spomínanej skupiny ešte pracujú ďalšie dve pre Built Environment (zástupcami sú Ing. Ľuboš Remek, PhD., a Ing. Jakub Kralovanec, PhD., zo SvF) a Natural Environment (zástupcom je doc. Ing. Dušan Jandačka, PhD., zo SvF). Tieto pracovné skupiny poskytujú platformu pre odborníkov v konkrétnych oblastiach výskumu na priamu spoluprácu pod záštitou FEHRL.

Pracovné skupiny spolupracujú aj s externými partnermi a zainteresovanými stranami, technologickými platformami a podobne. V ostatných rokoch sa tradičné výskumné témy typické pre cestnú infraštruktúru veľmi rozšírili, aby sledovali celosvetové trendy. To ponúka možnosť spolupráce pre rôzne subjekty UNIZA. Spomenúť môžeme robotiku, nové konštrukčné materiály, digitalizáciu, umelú inteligenciu, kybernetickú bezpečnosť, zelenú a modrú infraštruktúru, dekarbonizáciu, cirkulárnu ekonomiku a mnohé ďalšie oblasti. Naše členstvo vo FEHRL ponúka rôzne možnosti spolupráce, podobne ako v prípade ECTRI. Viac informácií môžete nájsť na webovej stránke asociácie <https://www.fehrl.org/> alebo vám ich radi poskytnú naši zástupcovia. ●

ŽILINSKÁ UNIVERZITA V ŽILINE SA UCHÁDZA O ZÍSKANIE TITULU "HR EXCELLENCE IN RESEARCH"

TEXT VERONIKA KUNOVÁ, VEDÚCA PERSONÁLNEHO ODDELENIA

Žilinská univerzita v Žiline sa ešte v roku 2017 oficiálne prihlásila k princípom Európskej charty pre výskumných pracovníkov a Kódexu správania pre prijímanie výskumných pracovníkov, s cieľom získať ocenenie HR Excellence in Research. Týmto krokom sme sa zaviazali usilovať o dobré pracovné podmienky, profesionálny rozvoj a etický nábor výskumných pracovníkov.

Ocenenie spojené s udelením loga HR Excellence in Research udeľuje Európska komisia výskumným inštitúciám, ktoré implementujú excelentnú personálnu stratégiu. Doteraz získalo značku „HR Excellence in Research“ viac ako 700 inštitúcií v celej Európe.

V súčasnosti sa nachádzame v prípravnej fáze Human Resource Strategy for Researchers (HRS4R), ktorá trvá jeden rok, a všetky súvisiace dokumenty musíme pripraviť do októbra 2024. Na tento účel bola rektorom menovaná riadiaca komisia a pracovná skupina pre HRS4R.

Počas prípravnej fázy pracujeme na troch dokumentoch, ktoré následne predložíme na schválenie Európskej komisii. Týmto dokumentmi sú:

a. Porovnávací analýza (GAP analysis), v ktorej UNIZA porovná aktuálny

stav so 40 princípmi uvedenými v Charte a v Kódexe, rozdelenými do 4 oblastí (etické a profesionálne aspekty, nábor nových zamestnancov, pracovné podmienky a sociálne zabezpečenie, vzdelávanie a školenia).

b. Tzv. OTMR checklist, čo je kontrolný zoznam dodržiavania princípov otvoreného, transparentného a na výsledkoch založeného náboru zamestnancov.

c. Akčný plán, v ktorom UNIZA navrhne konkrétne opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených porovnávacou analýzou. Musí obsahovať presné úlohy a príslušné zodpovedné osoby, časový

rámec implementácie jednotlivých úloh a opis ich výstupov.

Pre získanie ocenenia nie sú dôležité len uvedené dokumenty, ale aj proces, akým boli vytvorené. Kľúčové je v ňom zapojenie všetkých zainteresovaných skupín (akademickí aj neakademickí zamestnanci, výskumníci na všetkých stupňoch kariéry a pod.).

Veľmi radi uvítame vaše zapojenie sa do procesu, vaše návrhy a pripomienky. Všetky informácie zverejňujeme na internete UNIZA, v časti Zamestnanci, Stratégia ľudských zdrojov pre výskum. ●

SNAHA UNIZA O ZÍSKANIE PRESTÍŽNEHO OCENENIA

„HR Excellence in Research Award“

HR AWARD
„HR Excellence in Research Award“ na UNIZA

Stratégia rozvoja ľudských zdrojov na UNIZA
Prestížne európske ocenenie za excelentnú starostlivosť o zamestnancov vo vedeckom prostredí.

Základným poslaním HR Award je zlepšenie prostredia pre výskumných, akademických a ostatných pracovníkov UNIZA.

Vychádza z princíпов zakotvených v Európskej charte pre výskumných pracovníkov a Kódexu chovania pri prijímaní výskumných pracovníkov.

Držiteľ ocenenia zaručuje svojim zamestnancom profesionálne, otvorené, transparentné a etické pracovné prostredie.

PRÍNOSY ZÍSKANIA HR AWARD

Zvýšenie prestíže a atraktivity pri získavaní vedeckých pracovníkov na medzinárodnej úrovni

Otvorenosť a transparentnosť výberového konania
Zvýšenie kvality pracovného prostredia
Podpora rozvoja profesionálneho rastu všetkých pracovníkov

Zvýšenie kvality starostlivosti o zamestnancov

Záruka európskeho štandardu starostlivosti o zamestnancov

Vyššie šance získania európskych grantov
Prepojenie s celoeurópskou sieťou univerzít ocenených HR Award

VÁŠ NÁZOR JE DOLEŽITÝ

priebežne Vás informujeme na www.uniza.sk

Vaše názory nás zaujímajú

oslovte členov pracovnej skupiny na Vašej fakulte alebo svoju personalistku

ŽILINSKÁ UNIVERZITA V ŽILINE

ŽILINSKÁ UNIVERZITA V ŽILINE JE SÚČASŤOU SIETE CENTIER EURAXESS SLOVAKIA

TEXT VERONIKA KUNOVÁ, VEDÚCA PERSONÁLNEHO ODDELENIA

Žilinská univerzita v Žiline má za cieľ neustále zlepšovať pracovné prostredie a svoje vnútorné procesy a tým byť atraktívnejšia pre doktorandov, výskumníkov, vysokoškolských učiteľov, partnerov a ostatné inštitúcie zo Slovenska a zahraničia. UNIZA sa podpisom Declaration of Commitment pripojila do iniciatívy Európskej komisie a významnej celoeurópskej siete EURAXESS – Researchers in Motion (EURAXESS – Výskumníci v pohybe).

Zapojením do siete EURAXESS chce UNIZA podporovať kariérny rozvoj doktorandov aj výskumníkov a umožniť rozvoj vysokoškolských učiteľov a zamestnancov univerzity a jej súčasťou. Tento cieľ pomôže dosiahnuť podpora mobility, či už v rámci Slovenska,

ale najmä v medzinárodnom priestore. Členstvo v sieti EURAXESS Slovakia otvára UNIZA nové perspektívy a partnerstvá s európskymi vzdelávacími a výskumnými spoločnosťami.

V novovytvorenom EURAXESS centre UNIZA poskytujeme administratívnu podporu a prístup k bezplatným informáciám a službám pre zahraničných uchádzačov, ktorí hľadajú nové možnosti a príležitosti v oblasti vedy a výskumu, resp. majú záujem o prácu na UNIZA. Zároveň realizujeme poradenstvo a informácie o možnostiach prijatia cudzincov na UNIZA pre ostatné pracoviská UNIZA.

V rámci centra poskytujeme odborné poradenstvo, informácie o pracovných podmienkach, legislatívnych otázkach

spojených s príchodom, pobytom a prácou na Slovensku a na našej univerzite. Základnými oblasťami našich služieb je poradenstvo v oblasti vstupu do krajiny, poistenie, dane a pomoc v otázkach zabezpečenia bývania, bankových služieb, lekárskej starostlivosti...

V súčasnosti sa naše EURAXESS centrum nachádza na úplnom začiatku, neustále sa však budeme snažiť rozširovať naše služby a informácie, ktoré budeme priebežne aktualizovať a zverejňovať na stránke UNIZA v časti zamestnanci, EURAXESS centrum. Sme otvorení každej vašej pripomienke či návrhu. ●

OCENENIE PUBLIKÁCIE

TEXT EVA TILLOVÁ, SJF UNIZA FOTO MONIKA PEKNUŠOVÁ, SJF UNIZA

Klub fotopublicistov Slovenského syndikátu novinárov a Štátna vedecká knižnica Banská Bystrica udelili Strojníckej fakulte UNIZA diplom za 2. miesto v súťaži Najkrajšia kniha a propagačný materiál za rok 2023 v kategórii KNIHY za knižnú publikáciu: Žilinská univerzita v Žiline, Strojnícka fakulta: 70 rokov Strojníckej fakulty Žilinskej univerzity v Žiline, vydané pri príležitosti 70. výročia Žilinskej univerzity v Žiline. Všetkým, ktorí ste sa podieľali na jej obsahu, ĎAKUJEME. Ocenenie si SJF UNIZA prevzala počas slávnostného vyhodnotenia súťaže a otvorenia výstavy v Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici dňa 9. apríla. ●

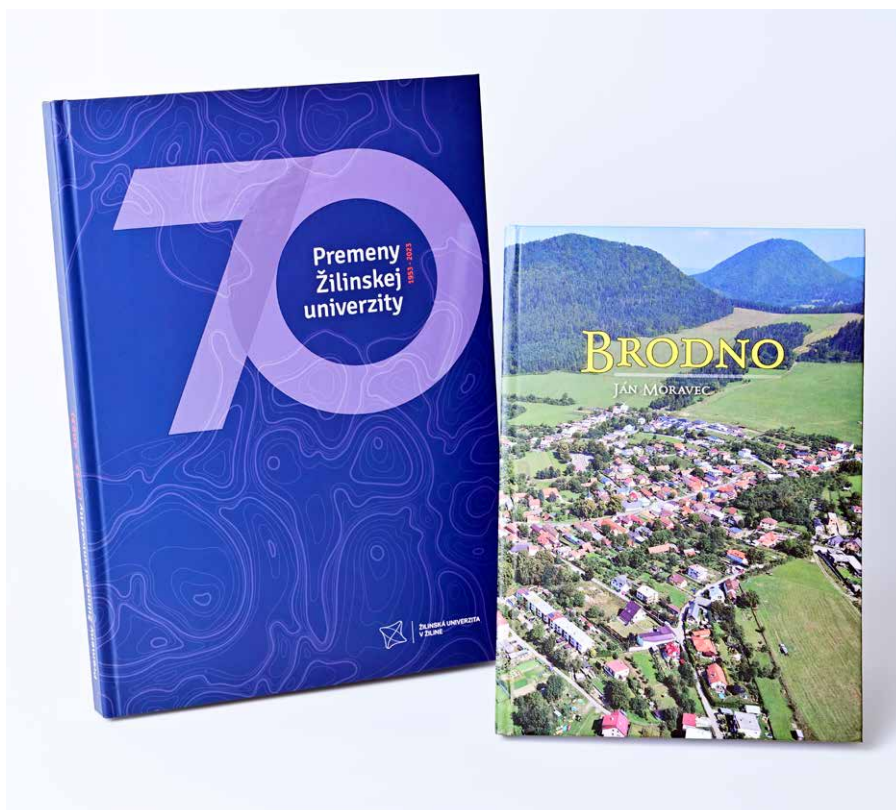

ÚSPECH V SÚŤAŽI O KNIHU HORNÉHO POVAŽIA

TEXT EDIS-VYDAVATELSTVO UNIZA FOTO ANDREJ KUREČKA

Krajská knižnica v Žiline už po osemnástykrát vyhlásila a zorganizovala čitateľskú súťaž Kniha Horného Považia, tentokrát za rok 2023. EDIS-vydavateľstvo UNIZA malo v súťaži viacero titulov, z ktorých dva získali pekné umiestnenie.

Tretie miesto v kategórii odborná literatúra získala monografia Premeny Žilinskej univerzity 1953 -2023, ktorú univerzita vydala pri príležitosti 70. výročia svojho založenia. Knihu zostavila Slavka Pitoňáková v spolupráci s kolektívom z UNIZA. Polygrafické spracovanie bolo realizované v EDISe. Ešte lepšie sa umiestnila regionálna monografia o obci Brodno autora Jána Moravca, ktorá získala prvé miesto v kategórii odborná literatúra. Autor vydal o svojej rodnej obci už viacero publikácií, pričom v tejto ostatnej zosumarizoval to najdôležitejšie a doplnil novozískané poznatky, napríklad o histórii Kostola všetkých svätých. Gratulujeme autorom a prajeme im veľa tvorivých nápadov aj do budúcnosti. ●

INOVATÍVNY VZDELÁVACÍ PROGRAM V MATERIÁLOVOM INŽINIERSTVE UNIZA POSILŇUJE MEDZINÁRODNÉ PARTNERSTVÁ NA ZÁVEREČNEJ KONFERENCII V TURECKU

TEXT A FOTO DENISA STRAKOVÁ, SJF UNIZA

Akademici z Katedry materiálového inžinierstva SJF UNIZA navštívili v máji partnerov na Afyon Kocatepe University v Turecku v rámci projektu Materials Science Ma(s)ters: Developing a New Master's Degree. Tento projekt, spolufinancovaný Európskou úniou v rámci programu Erasmus+ KA220 HED, predstavuje spoluprácu medzi University of Silesia v Katowiciach (Poľsko), Žilinskou univerzitou v Žiline (Slovensko), Afyon Kocatepe University (Turecko) a Ivan Franko National University of Lviv (Ukrajina). Jeho hlavným cieľom je zlepšiť kvalitu vzdelávania vytvorením nového, interdisciplinárneho inžinierskeho programu v materiálovom inžinierstve v medzinárodnom konzorciu,

ktoré reaguje na potreby moderného hospodárstva, trhu práce a spoločnosti.

Návšteva bola zorganizovaná s cieľom uskutočniť záverečnú konferenciu, na ktorej RNDr. Vierka Zatkalíková, PhD. reprezentovala členov kolektívu UNIZA. Stretnutia a diskusie sa zameriavali na metodológiu projektu, evaluáciu a dokončenie súvisiacich úloh. Okrem iného bol súčasťou programu aj workshop pod vedením doc. dr. Justyny Maciąg, PhD. (vedúcej Katedry verejného manažmentu na Jagellonskej univerzite v Krakove) so zameraním na tému "Project Management through Lean Management Application," kde účastníci získali praktické poznatky a techniky

na efektívnejšie riadenie projektov. Účastníci si tiež užili výlet do Pamukkale (Hierapolis), kde mali možnosť preskúmať toto historické a malebné miesto. Po prehliadke pokračovali stretnutia záverečnými diskusiami, ktoré sa zamerali na reflexiu dosiahnutého pokroku a plánovanie ďalšieho stretnutia. Táto inšpiratívna návšteva posilnila spoluprácu UNIZA so zahraničnými univerzitami a veríme, že výsledky projektu prinesú dlhodobé prínosy pre akademickú obec aj priemyselnú prax. Ďakujeme Afyon Kocatepe University za vrelé prijatie a všetkým partnerom za ich neoceniteľný príspevok k úspechu projektu. ●

ÚSPEŠNÁ SPOLUPRÁCA MEDZI SJF UNIZA A SILESIAN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY GLIWICE

TEXT EVA TILLOVÁ, SJF UNIZA

FOTO DENISA STRAKOVÁ, SJF UNIZA A MIREK BONEK (PL)

V dňoch 5. – 7. 6. sa konal v Žiline na Katedre materiálového inžinierstva Sjf UNIZA International Seminary Talent-Detector2024_Summer. Seminár bol organizovaný v spolupráci s Katedrou materiálového a biomedicínskeho inžinierstva, Politechniky Slaskej v Gliwiciach v rámci spoločného projektu TalentDetector, orientovaného na študentov 1.-3. stupňa VŠ štúdia. Projekt je podporovaný cez Visegrad Fund.

Do riešenia projektu je na oboch pracoviskách zapojených vždy 15 študentov a 3 odborní garanti – za Sjf UNIZA sú to prof. Ing. Eva Tillová, PhD., prof. Ing. Peter Palček, PhD. a Ing. Milan Uhrčík, PhD., na poľskej strane projekt garantuje prof. Mirosław Bonek.

Počas 3 dní sme pre poľských študentov pripravili okrem odborného programu aj spoločné stretnutie v laboratóriách

katedry a Sjf UNIZA, návštevu nového zážitkového centra MOTIO, odbornú exkurziu v priestoroch závodu KIA Motors Slovakia a ukázali sme im aj krásu a históriu okolia Žiliny – skanzen Čičmany a Terchovú.

17.–19. 6. sa uskutoční podobné stretnutie v Gliwiciach v Poľsku. Naši a poľskí študenti budú okrem iného prezentovať poznatky získané v rámci riešenia projektu v oblasti výrobných procesov, povrchového, materiálového a biomedicínskeho inžinierstva, konštrukčných materiálov, častí a mechanizmov strojov, simulácií a modelovania vlastností na konferencii TalentDetector_summer_2024. A moc sa tešíme na exkurziu do strieborných baní v Tarnovských horách a na folklórny večer. ●

ÚSPEŠNE ZVLÁDNUTÝ PRVÝ ROČNÍK KONFERENCIE SMICEE – SPORTS MANAGEMENT IN CENTRAL & EASTERN EUROPE

TEXT MICHAL VARMUS, ROMAN ADÁMIK, KMT FRI UNIZA
FOTO ARCHÍV FRI UNIZA

V dňoch 22. – 24. apríla sa v Rajeckých Tepliciach (Slovensko) uskutočnil prvý ročník konferencie SMICEE – Sports Management in Central & Eastern Europe v rámci riešenia projektu APVV Stratégia trvalej udržateľnosti športovej organizácie v podmienkach Slovenskej republiky.

Konferencia bola organizovaná Katedrou manažérskych teórií FRI UNIZA v spolupráci s prof. Vasilom Girginovom (Brunel University London), ktorý je prezidentom EASM (European Association for Sport Management). Konferencia priniesla príležitosť na prepojenie výsledkov výskumu zo Slovenska a od kolegov z ďalších častí Európy. Prezentujúcimi boli napríklad Anton Behrens (generálny tajomník EASM) z Leipzig University, Zohreh Abdollahkhani z University of South-Eastern Norway a Seppo Suominen z univerzity Haaga-Helia. Konferenciu svojou účasťou podporili čelní predstavitelia štátu – Mgr. Róbert Zsembera (štátny tajomník Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR), poslanci NR SR, zástupca vedenia Žilinskej univerzity prof. Ing.

Andrej Czán, PhD., (prorektor pre rozvoj) a dekan Fakulty riadenia a informatiky UNIZA prof. Ing. Emil Kršák, PhD., ako aj starostovia a zástupcovia samospráv či predstavitelia Učenej právnickej spoločnosti.

Prepojenie s praxou športového manažmentu na Slovensku sa dosiahlo účasťou zástupcov Slovenského olympijského a športového výboru a najväčších slovenských športových zväzov (Slovenský futbalový zväz, Slovenský zväz ľadového hokeja, Slovenský tenisový zväz), ale aj iných dôležitých športových organizácií, ako napr. česká spoločnosť Perinvest Group. s. r. o.

Konferenciu otvoril doc. Ing. Michal Varmus, PhD., ktorý vo svojom výstupe prezentoval hlavné doterajšie výsledky viac ako desaťročného výskumno-vzdelávacieho snaženia tímu z katedry manažérskych teórií v tejto oblasti. Ďalšou obohacujúcou zložkou bol interaktívny workshop na tému udržateľnosti v športe vedený prof. Vasilom Girginovom. Prezentované príspevky boli zamerané na viaceré aspekty športového manažmentu, vrátane udržateľnosti, rodovej rovnosti, využitia IKT, financovania, rozvoja klubov či prepojenia s konceptom smart city. Pre prítomných študentov doktorandského štúdia išlo o jedinečnú príležitosť diskutovať s odborníkmi z vedy aj praxe, ale aj o možnosť overiť si vlastné dosiahnuté vedecké výsledky.

Celá udalosť sa niesla v znamení príjemnej a inšpiratívnej atmosféry, kde účastníci zdieľali svoje názory a pohľady na tému športového manažmentu. Dva spoločenské večery priniesli príležitosť na nadviazanie vzťahov a budú-

cich spoluprac. Miesto organizovania konferencie (hotel Aphrodite Palace) poskytlo účastníkom možnosť zregenerovať sa po dlhom dni v termálnych kúpeľoch s liečivými účinkami. Lokalita, ktorá je súčasťou pohoria Malá Fatra, zároveň ponúkla využitie krás okolitej prírody formou prechádzok. Samotní účastníci sa už počas konferencie pozitívne vyjadrovali v súvislosti s celým priebehom, ale aj prínosom v podobe aktuálnych výskumných aj prakticky orientovaných zistení. Organizátori do budúcnosti plánujú pokračovať v začatej tradícii a z konferencie spraviť pravidelnú udalosť, na ktorú sa bude komunita športového manažmentu tešiť. ●

MEDZINÁRODNÁ KONFERENCIA ELEKTRO 2024

TEXT PAVOL ŠPÁNIK, PETER HOCKICKO, SILVIA PIRNÍKOVÁ, FEIT UNIZA
FOTO KATARÍNA JUROŠKOVÁ, FEIT UNIZA

V dňoch 20.–22. mája sa konala v poradí už 15. medzinárodná konferencia ELEKTRO 2024 pod záštitou Fakulty elektrotechniky a informačných technológií Žilinskej univerzity v Žiline (FEIT UNIZA), v spolupráci s dlhoročnými partnermi fakulty – University of Catania, IT, a Cracow University of Technology, PL. Miestom konania konferencie bolo Zakopané, PL. Konferenciu technicky sponzorovala spoločnosť IEEE. Odborným garantom konferencie bol prof. Ing. Pavol Špánik, PhD., dekan Fakulty elektrotechniky a informačných technológií. Konferencia je už niekoľko rokov indexovaná v medzinárodnej databáze IEEE Xplore®, SCOPUS, príspevky z predchádzajúcich konferencií boli indexované aj vo Web of Science.

Príspevky prezentované na ELEKTRO 2024 sa orientovali hlavne na oblasť výskumnej činnosti, ale aj na aktivity realizované v rámci pedagogického procesu a STEM (Science, Technology, Engineering a Mathematics) vzdelávania. Výskumná oblasť bola zastúpená predovšetkým problematikou smart a green energie, elektrických strojov a dopravných systémov. Prezentované boli aj výsledky výskumu z problematiky inteligentných miest, témy zamerané na informačné a komunikačné technológie, rádiové a mobilné siete, fotonické štruktúry, multimediálne technológie,

spracovanie digitálneho signálu, výkonné polovodičové systémy, mechatroniku, autotroniku, robotiku, riadenie výkonových elektrických sietí, mobilitu, automatizáciu, bezpečnostné technológie pre riadiace a informačné systémy, využitie akustických a optických vln na skúmanie kondenzovaných látok, optoelektroniku, fotoniku a nanotechnológie, biomedicínske inžinierstvo a e-health technológie.

Počas konferencie sa odprezentovalo spolu 101 príspevkov, na konferencii participovalo celkovo 114 účastníkov z 12

krajín. Akceptované články boli publikované v elektronickom zborníku, pričom budú zaslané do medzinárodnej databázy IEEE Xplore®.

Na záver by sme chceli poďakovať predsedníctvu IEEE za technickú podporu a spoločnostiam A2B, s. r. o., a Onsemi – zlatým partnerom konferencie ELEKTRO 2024 – a taktiež strieborným partnerom – Scheidt & Bachmann a Schaeffler Slovensko – za ich finančnú podporu. Tešíme sa a zároveň srdečne pozývame kolegov na ďalšie stretnutie o dva roky počas konferencie ELEKTRO 2026. ●

STRETÁVKA ABSOLVENTOV Z ROKU 2014

TEXT MÁRIA LOULOVÁ, SJF UNIZA FOTO ARCHÍV KDMT SJF UNIZA

Dňa 27. mája sme mali tú česť privítať na našej akademickej pôde našich bývalých absolventov po 10-tich rokoch. Mali sme možnosť spoločne si zaspomínať na študentské časy a dozvedieť sa, ako sa uplatnili vo svojom profesijnom a osobnom živote. Ako absolventi odboru koľajové vozidlá na katedre dopravnej a manipulačnej techniky sa uchytili na pracovných pozíciách a profesiách v danom odbore. Pán prof. Dr. Ing. Juraj Gerlici, prof. h. c. ich previedol po priestoroch ich „alma mater“ a mal možnosť ukázať, kam sa katedra posunula za ostatné obdobie, kde „šúchali lavice“. Pozreli si vynovené laboratóriá a krásne zrekonštruovaný areál celej Žilinskej univerzity. Aj touto cestou sa im chceme poďakovať za návštevu a tešíme sa na ďalšie stretnutie! ●

ÚVODNÉ STRETNUTIE K PROJEKTU ENCLOD

ZLEPŠENIE SPRÁVY PROSTREDNÍCTVOM OTVORENÝCH ÚDAJOV A INTERNETU VECÍ V STREDNEJ EURÓPE

TEXT KAROL HRUDKAY, UVP UNIZA FOTO ARCHÍV ENCLOD

V dňoch 28. a 29. mája sa konzorcium projektu EnCLOD zišlo v meste Vicenza (Taliansko), ktoré hostila Provincia Vicenza, vedúci partner projektu. Projekt EnCLOD (Enhancing Governance Capacities of Local Authorities Using Open Data, Posilnenie riadiacich kapacít miestnych orgánov pomocou otvorených údajov) je financovaný z programu Interreg Central Europe.

Cieľom iniciatívy je zefektívniť správu vecí verejných v piatich regiónoch strednej Európy.

To sa dosiahne podporou využívania otvorených dát a senzorových sietí internetu vecí. Vďaka tomuto prístupu dôjde k posilneniu viacúrovňovej správy, zapojeniu občianskej spoločnosti a podpore spolupráce medzi verejným a súkromným sektorom. To všetko povedie k podpore inovácií a hospodárskej prosperity v daných regiónoch.

Projekt EnCLOD sa zaoberá rastúcim významom údajov pre správu vecí verejných a hospodársky rast. Miestne orgány v strednej Európe často zápasia s efektívnym využívaním týchto údajov, zatiaľ čo súkromný sektor a občianska spoločnosť rýchlo napredujú v digitalizácii. Napriek tomu, že vo veľkej miere využívajú otvorené údaje a internet vecí,

potenciál týchto technológií na riešenie mestských a sociálnych problémov zostáva nedostatočne využitý.

Projekt sa začal v máji 2024, bude trvať 30 mesiacov a zapojí sa doň 10 partnerov z 5 krajín, medzi ktorými sú Provincia Vicenza, vedúci projektu, IUAV Univerzita v Benátkach, spoločnosť ALDA+ (všetci Taliansko), dopravný podnik DKV Debrecín (Maďarsko), spoločnosti CITIQ a CityOne, Univerzita Palackého v Olomouci (všetci Česko), Mesto Nová Gorica, Univerzita v Lublane (všetci Slovinsko) a Žilinská univerzita v Žiline.

Na stretnutí, ktoré sa konalo 28. a 29. mája, sa oficiálne začali aktivity projektu EnCLOD. Okrem projektového konzorcia sa na podujatí zúčastnili aj zástupca spoločného sekretariátu pre EnCLOD a zástupca oddelenia spoločného programovania Európskej úzornej spolupráce a makroregionálnych stratégií.

Po predstavení projektu vedúcim partnerom bolo predstavených päť pilotných oblastí projektu.

Provincia Vicenza, ktorá spravuje provinčnú cestnú sieť, sa zameria na solenie ciest s cieľom zvýšiť bezpečnosť cestnej premávky počas chladných zím no aj optimalizovať náklady a minima-

lizovať vplyv na životné prostredie. Cieľom pilotného projektu mesta Debrecín je podpora dochádzajúcich do práce v mestách a snaha o zníženie nadmernej automobilovej dopravy, ktorá súvisí s rýchlym rozvojom mesta a extenzívnym developmentom. Mesto Nova Gorica sa bude zaoberať očakávaným nárastom automobilovej dopravy v dôsledku série cezhraničných podujatí a riešiť z toho vyplývajúce problémy so znečistením ovzdušia. Medzi očakávané výsledky patrí zlepšenie monitorovania kvality ovzdušia, strategické plánovanie mobility, podpora udržateľnej dopravy a lepšie riadenie dopravy.

Olomoucká univerzita v spolupráci s mestom Olomouc bude realizovať pilotný projekt zameraný na zvýšenie opatrení proti mestským tepelným ostrovom v meste Olomouc. Žilinská univerzita v Žiline (UNIZA) povedie pilotný projekt v Žiline s cieľom posilniť bezpečnosť na cestách.

V rámci projektu bude vytvorený "Nástroj prevencie bezpečnosti cestnej premávky". Táto aktivita sa bude realizovať v spolupráci s mestom Žilina, ktoré je asociovaným partnerom projektu. Dvojdnňové diskusie a prezentácie položili pevné základy pre budúcnosť projektu EnCLOD. Cieľom projektu je využiť silu otvorených dát a senzorových sietí internetu vecí na riešenie kritických mestských a sociálnych výziev v strednej Európe. Projekt podporuje inovatívne riešenia a trvalo udržateľný rozvoj s cieľom posilniť riadiace kapacity miestnych orgánov a zlepšiť kvalitu života občanov v zapojených regiónoch. Nasledujúce mesiace bude náš tím čeliť náročným úlohám. Už na jeseň sa v Žiline uskutoční stretnutie partnerov projektu EnCLOD, ktoré bude spojené aj so študijnou návštevou. Jej cieľom je zdieľanie skúseností s projektom Clevernet, na ktorý EnCLOD nadväzuje. ●

Interreg
CENTRAL EUROPE

Co-funded by
the European Union

EnCLOD

KOSTAF 2024 - 21. ROČNÍK KONFERENCIE STAVEBNÝCH FAKÚLT V ŽILINE

TEXT MAREK CHABADA, SVF UNIZA FOTO ARCHIV SVF UNIZA

KOSTAF do budúcich rokov. Nakoľko je obdobie v apríli, resp. v máji časovo problematické z dôvodu odovzdávania prác a blížiaceho sa konca semestra, navrhol sa KOSTAF presunúť na zimný semester, v priebehu októbra, kedy je semester v rozbehu. Následne sa oslovila študentská časť z ČVUT Praha, ktorej prislúcha organizácia nasledujúceho KOSTAF-u. Senátori sa zhodli, že prediskutujú navrhovaný októbrový termín.

Konferenciu napokon prišiel oficiálne ukončiť opäť prodekan pre vedeckovýskumnú činnosť, doc. Ing. Matúš Kováč, PhD., pričom v záverečnej reči vyzdvihol študentov a ich iniciatívu a angažovanosť v študentských častiach akademických senátov. Po odovzdaní pamätných darov sa prešlo k záverečnému foteniu, ktorého sa zúčastnil aj rektor Žilinskej univerzity prof. Ing. Ján Čelko, CSc. Veríme, že všetci zúčastnení si zo Žiliny odniesli pekné spomienky a boli obohatení o nové nápady a inšpirácie do študentských častí senátov. Sme presvedčení, že upevňovanie vzťahov stavebných fakúlt naprieč Slovenskom a Českom má stále svoje opodstatnenie. Pevne dúfame, že táto tradícia ostane zachovaná aj na ďalších KOSTAF-och. Ďakujeme zúčastneným za krásnu akciu. S pozdravom, Študentská časť Akademického senátu Stavebnej fakulty Žilinskej univerzity v Žiline. ●

Tento rok sa dostalo cti Stavebnej fakulte Žilinskej univerzity v Žiline (SvF UNIZA) hostiť konferenciu študentských častí akademických senátov stavebných fakúlt Slovenskej republiky a Českej republiky, známej pod názvom KOSTAF.

V dňoch 24. – 26. apríla sa konala na pôde SvF UNIZA konferencia KOSTAF 2024, ktorej sa zúčastnili študenti akademických senátov stavebných fakúlt z STU Bratislava, TU Košice, VUT Brno, VŠB Ostrava a ČVUT Praha. Táto konferencia má za úlohu utužiť medzinárodné vzťahy a kontakty študentov stavebných fakúlt naprieč Slovenskom a Českom. Medzi volenými zástupcami sa každoročne stretávajú známe tváre, no aj noví účastníci, ktorí takto odovzdávajú skúsenosti ďalším študentom.

Konferenciu otvoril prodekan pre vedeckovýskumnú činnosť, doc. Ing. Matúš Kováč, PhD. Po privítaní hostí došlo k vzájomnému predstaveniu účastníkov a následne sa otvorila diskusia ohľadom usporadúvania študentských akcií. Do diskusie sa zapojili zástupcovia zo všetkých fakúlt s výnimkou Prahy, ktorá sa ospravedlnila za oneskorený príchod. Študenti sa zároveň vyjadrili aj k aktuálnym školským témam, ako sú: obsadenosť študentov na fakultách, zvládanie náročnosti štúdia, financie, fakultný rozpočet a podobne. Po úvodnom stretnutí a diskusii nasledovala prehliadka prístrojového a laboratórneho vybavenia. Prehliadka začala v simulátore riadenia prevádzky tunelov,

nasledovala prechádzka univerzitným kampusom až k pavilónovému laboratóriu, kde prebieha výskum zameraný na progresívne ľahké obvodové plášte drevostavieb, vegetačné fasády a okenné konštrukcie. Na záver sa prešlo ku klimatickej komore.

Súčasťou konferencie boli aj odborné exkurzie na stavbách v okolí UNIZA a taktiež prehliadka mesta Žilina. Pri prehliadke mesta sa vykonalo aj meranie spektra osvetlenia fasád na vybraných budovách kolegami z ČVUT Praha. Na záver sa usporiadala teambuilding, kde si fakulty medzi sebou zmerali sily v krátkych disciplínach a súťažiach.

Na stretnutí v posledný deň konferencie sa otvorila diskusia na tému termínu usporiadania konferencie

EXKURZIE NA SVF AKO SÚČASŤ VZDELÁVANIA

TEXT PETRA BUJŇÁKOVÁ, MIROSLAV JANČULA FOTO ARCHÍV SVF UNIZA

Záverečný týždeň letného semestra na Stavebnej fakulte v Žiline (SVF UNIZA) každoročne patrí odborným exkurziám. Vďaka dlhoročnej spolupráci s našimi partnermi z praxe mohli študenti balkarského aj inžinierskeho stupňa navštíviť niekoľko zaujímavých stavieb. Prvá zastávka patrila Obalovačke kameniva spoločnosti COLAS v Mojšovej Lúčke. Nasledovali stavby v blízkosti univerzity a to rezidenčný projekt od Cresco & Licitor s názvom Kvetnica, nájomne byty Samavu a Zuri, ktoré stavia spoločnosť SYTIQ.

V rámci modernizácie železničného uzla Žilina mali študenti možnosť vidieť viaceré objekty – zriaďovaciu stanicu Žilina – Teplička, realizáciu a modernizáciu železničných tratí a nový zavesený most, ktorý bude funkčným prepojením ulíc 1. mája a Lavobrežnej. Jedná sa o jednu z najväčších investícií Železníc slovenskej republiky. Výstavbu zabezpečuje Združenie pod Dubňom (STRABAG, EUROVIA, Subterra, AŽD

Praha). Samozrejme študenti neobišli ani „domácu stavbu“ našej univerzity, konkrétne výstavbu Športovej haly, ktorú zabezpečuje spoločnosť ODU Trade v areáli univerzitného atletického štadióna. Moderné obchodné a kancelárske priestory a zaujímavé technické riešenia mali možnosť

študenti vidieť v rámci návštevy technologického centra NORDCITY developerskej spoločnosti Reinoo. Ďakujeme zástupcom jednotlivých katedier za prípravu prínosných exkurzií pre našich študentov a partnerom z praxe za možnosť navštíviť zaujímavé stavby. ●

OPUSTIL NÁS GIANNI NICOLETTO

Gianni, stretli sme sa prvýkrát v roku 1991 počas môjho dlhodobého študijného pobytu na Univerzita di Bologna, Dipartimento di Ingegneria delle Costruzioni, Meccaniche, Nucleari, Aeronautiche e di Metallurgia, kde si bol ustanovený za môjho „supervisora“. Predstavil si mi Taliansko v celej svojej kráse, jeho históriu, kultúru, vedu. Nielen počas môjho pobytu v Bologni, ale aj počas ďalších mojich pobytov na Univerzita degli Studi di Parma, Dipartimento Ingegneria Industriale, kam si po roku 2000 odišiel a ďalej si pôsobil vo vysokoškolskom prostredí. Počas viac ako 30-ročnej spolupráce si umožnil krátkodobé aj dlhodobé stáže mnohým ďalším pracovníkom Žilinskej univerzity v Žiline, učiteľom, vedeckovýskumným pracovníkom, zamestnancom rektorátu, doktorandom, študentom. Treba ti opäť poďakovať za ústretovosť, priateľstvo, ľudskosť. Iste si spomínaš na diskusie, najmä so spoluautormi z

Dr. h. c. prof. Ing. Gianni NICOLETTO

Katedry materiálového inžinierstva Sjf UNIZA pri tvorbe vedeckých publikácií, článkov, kníh. Veru, je na čo, veď ich je vyše 170 – a kvalitných. Obdivuhodný bol Tvoj osobný prístup, Tvoje znalosti z oblasti materiálových vied. A čo spoločná účasť, prezentácia vedeckých výsledkov a nadväzovanie kontaktov na významných podujatiach, sympóziách, konferenciách, letných školách v rámci Európy vrátane Slovenska. Mimochodom,

spomeniem aj Tvoju znalosť jazykov, Tvoje poďakovanie, keď si pri preberaní titulu Doctor honoris causa Žilinskej univerzity v Žiline v roku 2007 časť prejavu predniesol v slovenskom jazyku. Žilinská univerzita v Žiline Ti ocenenie oprávnené udelila za dlhoročnú príkladnú spoluprácu v pedagogickej, vedeckovýskumnej a organizátorskej činnosti. Rád by som Ti pripomenul aj spoločenské posedenia s nezabudnuteľnou atmosférou v Bologni, Parme, Cesene, v Monticelli Terme, ale aj v Žiline, Rajeckých Tepliciach, Terchovej, Tatranskej Lomnici, na vysokohorskej turistike v Tatrách, Malej Fatre a na lyžovačke vo Vrátnej.

Gianni, je veru na čo spomínať, nepočujem však Tvoj hlas, slová, smiech... ●

TEXT PROF. ING. OTAKAR BOKÚVKA, PHD.

MEDIAWORKSHOP V ŠTUDENTSKOM RÁDIU X

TEXT ADAM HNAT, FHV UNIZA FOTO JOZEF ŠTEFUCA, ŠTUDENT FHV UNIZA

Študenti a študentky študentského rádia X mali jedinečnú príležitosť zúčastniť sa na fascinujúcom MediaWorkshope, ktorý viedol doktor Matej Somr z Katedry mediamatiky a kultúrneho dedičstva FHV UNIZA. Vďaka jeho bohatým skúsenostiam z mediálnej oblasti bol workshop plný cenných rád, praktických ukážok a pútavých diskusií.

Počas workshopu sa kolektív rádia naučil mnoho nového o rôznych aspektoch mediálnej komunikácie, od tvorby obsahu až po techniky zvládania mediálnych kríz. Praktické ukážky umožnili vidieť teóriu v praxi, čo pomohlo lepšie pochopiť a osvojiť si prezentované koncepty.

Diskusie, ktoré nasledovali po prezentáciách, poskytli študentom a študentkám priestor na kladenie otázok a výmenu názorov s Dr. Somrom. Táto interakcia bola veľmi prínosná, pretože študenti a študentky mali možnosť získať odpovede na svoje konkrétne otázky a problémy, s ktorými sa stretávajú pri práci v rádiu. Kolektív rádia odchádzal s novými poznatkami a in-

špiráciou, pripravený aplikovať získané vedomosti v praxi a zlepšovať svoje schopnosti v mediálnej komunikácii. ●

MGROW 2024: UMEĽÁ INTELIGENCIA OTVÁRA NOVÉ HORIZONTY KREATIVITY

TEXT BORIS JELLUŠ, ŠTUDENT FHV UNIZA

FOTO NATÁLIA BETÁKOVÁ, ŠTUDENTKA FHV UNIZA

V koncertnej sále na Fakulte humanitných vied Žilinskej univerzity v Žiline sa 24. apríla konal vedecko-odborný seminár s názvom mGrow, ktorý sa zamerával na tému umelej inteligencie (AI) v kreatívnom procese. Seminár zorganizoval Mgr. Matej Somr, PhD., v spolupráci so študentmi 1. ročníka magisterského stupňa študijného programu mediamatika a kultúrne dedičstvo.

Hlavným prednášajúcim tohto ročníka bol Mgr. Rastislav Zábojník, PhD., z Katedry masmediálnej komunikácie FMK UCM, ktorý prezentoval tému s názvom Transformácia reklamného a mediálneho trhu v ére umelej inteligencie. Hlavným cieľom seminára bolo preskúmať potenciál AI v oblastiach ako vývoj AI v PC hrách, filmová tvorba, hudobný priemysel a rôzne iné.

Vedecko-odborný seminár mGrow predstavoval cenný príspevok k diskusiám o úlohe AI v budúcnosti umenia a dizajnu. Poskytol študentom a odborníkom z rôznych oblastí možnosť zdieľať svoje poznatky a skúsenosti s touto fascinujúcou témou. ●

TAJOMSTVÁ ROZHLASU A TELEVÍZIE: FASCINUJÚCA EXKURZIA DO RTVS KOŠICE

TEXT MICHAELA SVOREŇOVÁ, ŠTUDENT FHV UNIZA
FOTO MAXIMILIÁN BETIK, ŠTUDENT FHV UNIZA

Dňa 4. apríla sa študenti a študentky mediamatiky a kultúrneho dedičstva zúčastnili na ďalšej z mnohých exkurzií organizovaných ich katedrou. Tentoraz zavítali do RTVS v Košiciach pod vedením pedagógov Ing. Adama Hnata, PhD., Mgr. Mateja Somra, PhD., a Mgr. Vladimíra Filipa, PhD.

Exkurzia sa začala návštevou rozhlasového štúdia RTVS, ktorého priestormi ich sprevádzala redaktorka, dramaturgička a režisérka rádia Devín Hana Rodová. Mediamatik a mediamatičky tu okrem nahrávacích štúdií či techniky mali možnosť vidieť aj živé vysielanie Rádia Regina Východ. Zaujímavosťou je, že práve Košice boli prvým slovenským mestom, kde sa pred takmer 100 rokmi začalo rádiové vysielanie z vlastného regionálneho vysielateľa.

Po obohacujúcej návšteve rozhlasu absolvovali študenti prehliadku košických televíznych štúdií RTVS, kde mohli nahliadnuť do produkcie televíznych programov. Poslednou zastávkou exkurzie bolo novootvorené kreatívne centrum Arténa, nachádzajúce sa v areáli televízie, v ktorom si návštevníci vyskúšali najmodernejšie zariadenia určené na postprodukciiu.

Exkurzia zanechala v študentoch množstvo cenných skúseností, zážitkov a nepochybne aj inšpirácie na hlbšie objavovanie sveta médií. ●

Exkurzia zanechala v študentoch množstvo cenných skúseností, zážitkov a nepochybne aj inšpirácie na hlbšie objavovanie sveta médií. ●

FENOMÉN ŠTASTIA (NIELEN) V LITERATÚRE

TEXT A FOTO MATEJ SOMR, KMKD FHV UNIZA

Dňa 9. mája sa v aule 4 na Žilinskej univerzite v Žiline uskutočnila inšpiratívna beseda s úspešnou spisovateľkou a absolventkou Fakulty humanitných vied UNIZA PhDr. Júliou Marcinovou,

PhD., na tému Fenomén šťastia (nielen) v literatúre a umení.

Podujatie ponúklo študentom a zamestnancom univerzity jedinečnú príležitosť ponoriť sa do hlbín šťastia

a preskúmať jeho rôzne stvárnenia v umení a literatúre. V rámci besedy, ktorú viedol doc. Mgr. Marián Grupač, PhD., sa spisovateľka podelila s obecnosťou o svoje skúsenosti a názory na to, ako je šťastie zobrazované a prežívané v rôznych umeleckých formách. Účastníci besedy ocenili nielen odborné znalosti prednášajúcich, ale aj ich schopnosť preniesť tému do širšieho kontextu a inšpirovať na vlastné zamyslenie.

Doktorka Marcinová momentálne pôsobí ako riaditeľka Krajského kultúrneho strediska v Žiline. Na svojom konte má niekoľko odborných prác, pričom momentálne sa stala známou aj vďaka knižnému debutu s názvom Kde si sa vydala, tam si mlieko pýtaj. Román napísaný na základe skutočných udalostí sa odohráva v rokoch 1860 až 1944 v Poluvsí, ktoré je dnes časťou Rajec-kých Teplíc. ●

ŠPORTOVÁ MISIA SELL GAMES 2024 ÚSPEŠNE UKONČENA

TEXT KOLEKTÍV ŠPORTOVCOV, ÚTV UNIZA FOTO ARCHÍV ÚTV UNIZA

Športovci Žilinskej univerzity boli súčasťou najväčšieho regionálneho športového študentského podujatia SELL GAMES, ktorý sa po piatich rokoch vrátil opäť do Litvy a jeho 39. ročník prebiehal v termíne od 17.-19. mája v meste Kaunas. Zúčastnilo sa ho viac ako 1300 študentov z 10 krajín a z 36 rôznych univerzít. Dovedna 28 národností sa prišlo spojiť a oslavovať tento veľkolepý športový sviatok študentov.

Študenti Žilinskej univerzity medzi elitou v Kaunase

Históriu hier začali písať študentské zväzy Fínska, Estónska, Lotyšska a Litvy, ktoré 11. apríla 1923 v Tartu (Estónsko) uzavreli program spolupráce. Na jeseň toho istého roku sa v Tartu konali prvé pobaltské študentské olympijské hry. Neskôr sa hry začali nazývať SELL Games, čo je skratka pre štyri pobaltské krajiny - Fínsko, Estónsko, Lotyšsko a Litva. V roku 2023 na SELL Games v Tartu v Estónsku sme si pripomenuli 100. výročie hier.

Celkovo sa súťažilo v 14 športoch, ktoré prebiehali na športoviskách univerzít Litva Sport, Kaunas Technology a Vytautas Magnus, na bazéne „Zalgirio Arena“, na štadióne športového centra Birštonas a v lezeckom centre Boulder House.

Vynikajúci úspech UNIZA v boulderingu a stolnom tenise

Naša univerzita mala zastúpenie v 6 športoch, kde nás reprezentovali volejbalisti, plážové volejbalistky, futbalisti,

stolní tenisti a tenistky, bedmintonisti a lezec. Sme nesmierne hrdí, že sme mohli ako jediná výprava zo Slovenska reprezentovať našu univerzitu v rôznych športoch a s radosťou Vám oznamujeme, že sme dosiahli vynikajúce výsledky v podobe 2. miesta v boulderingu a 3. miesta v stolnom tenise. Aj napriek tomu, že ostatní športovci neboli umiestnení na pódii, každý jeden z nich podal neuvěřiteľný výkon a preukázal tak, že UNIZA má svoje miesto aj vo svete športu.

Ďakujeme za každý prejav podpory, ktorý nám pomohol dosiahnuť tieto vynikajúce výsledky. Veríme, že budeme

naďalej úspešne reprezentovať našu krajinu a našu Alma Mater UNIZA aj v budúcnosti.

Neoddeliteľnou súčasťou výpravy boli aj naši šoféri - Dušan a Lubo. Úspešne nás dopravili na miesto určenia, povzbudzovali našich reprezentantov a dotvárali tak náš fanúšikovský fanklub. Celú výpravu viedli naši energickí kouči Zuzka I., Zuzka H. a Duško G. Ich entuziazmus a optimizmus nás sprevádzali počas priebehu celej cesty. Športu zdar! ●

JARNÁ CENA UNIZA 2024

TEXT LUDMILA MALACHOVÁ, ÚTV UNIZA FOTO ARCHÍV ÚTV UNIZA

V mesiacoch apríl a máj sme absolvovali 2. ročník seriálu športových akcií s názvom JARNÁ CENA UNIZA 2024. Podobne, ako novembrové Univerzitné športové dni UNIZA, predstavoval športový sviatok na pôde Žilinskej univerzity. Súťažilo sa v jedenástich športových odvetviach: **atletika, basketbal, bedminton, bouldering, florbale, golf, grappling, jumping, plávanie, stolný tenis a tenis**. O plynulý priebeh jednotlivých súťaží sa postarali lektori Ústavu telesnej výchovy UNIZA.

Najmasovejšou súťažou tohtoročnej Jarnej ceny UNIZA sa stal **27. ročník Behu do strečnianskych hradných schodov**, na ktorom štartovalo v 12 kategóriách (deti, mládež, vysokoškooláci, dospelí) spolu rekordných 468 pretekárov z rôznych kútov Slovenska (z toho 12 vysokoškoolákov). Pretekári mali za úlohu zdolať v čo najkratšom čase 151 náročných schodov vedúcich k stredovekej dedine Paseka. V upršanom a veľmi nevlúdnom počasí bola trať naozaj náročná.

Bedmintonový turnaj v rámci Jarnej ceny UNIZA mal vysokú športovú úroveň. Podujatia sa zúčastnilo 47 študentov a študentiek z rôznych slovenských univerzít (UK BA, AOS LM, TUKE a UNIZA). Súťažilo sa v dvojhre študenti, študentky a vo štvorhre študenti, študentky. Bedminton patrí medzi najstaršie športy na svete a jeho popularita aj v radoch našich študentov stále stúpa.

V závere semestra si aktívni študenti dopriali lezecké osvieženie v podobe **boulderingových univerzitných pretekov**. Nikto z prítomných na súťažnom boulderingu nepochyboval o tom, že naša stará bouldrová stienka v K2-kaviarni naozaj má čo ponúknuť začínajúcim, ale aj skúseným lezcom. Za skvelej účasti 53 študentov a študentiek boli priestory K2 lezeckej steny priam presýtené napätím a pravou súťažnou atmosférou. Pretekalo sa v kategóriách začiatočníci-ženy, muži a lezci-muži. Nechýbala tradične perfektná spolupráca s rádiom RAPEŠ.

Jarná cena UNIZA **vo florbale** sa uskutočnila na vonkajšom ihrisku v areáli internátov Hliny V. Približne 70 študentov sa predstavilo v zastúpení ôsmich tímov jednotlivých fakúlt. Po napínavých súbojoch sa stala celkovým víťazom stavebná fakulta, ktorá vo finále zdolala tím fakulty bezpečnostného inžinierstva. V zápase o 3. miesto zdolala fakulta riadenia a informatiky tím fakulty elektrotechniky a informačných technológií.

Majstrovstvá UNIZA **v golfe** sa uskutočnili v Golfovom a športovom klube Trenčín. Turnaja sa zúčastnilo 10 študentov a 5 študentiek. Účastníci boli rozdelení do 5 flajtov, absolvovali 9 jamiek. Súťažilo sa v kategórii hra na rany. Súťaž mala veľmi slušnú úroveň a podmienky pre toto podujatie boli výborné.

V rámci JC UNIZA sa uskutočnilo taktiež **grapplingové podujatie**. Súťažilo sa v štyroch váhových kategóriách. Turnaja sa zúčastnilo celkovo 21 študentov. Zastúpenie mali fakulty FRI, FBI, Sjf, SvF, nechýbali ani študenti projektu Erasmus+.

Napriek chladnému počasiu, v priestoroch Fit-clubu na Hlinách V. rozhodne zima nikomu nebola. Pätnásť súťažiacich totiž absolvovalo dva 60-minútové bloky **Maratónu v jumpingu**. Okrem skúsenejších jumpistiek bojovalo aj pár odvážnych jumpistov, ktorí si vyskúšali trampolítku prvýkrát. Všetci predviedli vynikajúcu fyzickú kondíciu, a taktiež talent pre rytmus.

V **plaveckej súťaži** v rámci Jarnej ceny si zmeralo sily spolu 69 študentov a študentiek UNIZA v plaveckej disciplíne 50 m VS. Plavci súťažili priamo na čas v dvoch súťažných dňoch. Celkovo 6 pretekárov zaplávalo čas lepší ako 30 sek.

Na začiatku apríla sa uskutočnil v rámci Jarnej ceny UNIZA **stolnotenisový turnaj** študentov a študentiek UNIZA. Turnaj prebiehal v priestoroch Telocvične FBI na Májovej ulici. Zúčastnilo sa ho 17 študentov a 4 študentky. Súťažilo sa v troch kategóriách – ženy, muži neregistrovaní hráči, ženy + muži registrovaní hráči. Súťažilo sa podľa pravidiel stolného tenisu a v duchu férového športového správania.

Spolu 25 pretekárov súťažilo **na tenisovom turnaji**, ktorý sa uskutočnil za krásneho počasia na tenisových kurtoch UNIZA. O výberový šport tenis je na UNIZA veľký záujem a tenisový turnaj bol akýmsi vyvrcholením výučbového procesu.

Na súťažiach JARNEJ CENY 2024 štartovalo spolu **361 vysokoškolákov**. Tieto čísla nás tešia. Veď v masovosti športových podujatí sme lídrom spomedzi všetkých slovenských univerzít. ●

SUVERÉNNE VÍŤAZSTVO FLORBALISTOV UNIZA NA AM SR 2024

TEXT LUDMILA MALACHOVÁ, ÚTV UNIZA FOTO ARCHÍV UK BRATISLAVA

V dňoch 21. - 22. 5. sa uskutočnili v Bratislave Akademické majstrovstvá Slovenska 2024 vo florbale mužov a žien. Mužskej časti sa zúčastnili štyri najlepšie univerzity jednotlivých regiónov: Žilinská univerzita v Žiline (UNIZA), Ekonomická univerzita Bratislava (EUBA), Univerzita Pavla Jozefa Šafárika Košice (UPJŠ Košice) a Slovenská poľnohospodárska univerzita Nitra (SPU Nitra). Dievčenskej časti sa zúčastnili výbery regiónov Stred, Bratislava, Východ a Západ. Systémom každý s každým odohrali jednotlivé tímy mužskej aj ženskej časti počas dvoch dní celkovo šesť zápasov.

Vítazom AM SR 2024 vo florbale mužov sa stal tím UNIZA, ktorý vyhral všetky svoje zápasy. Na striebornej priečke sa umiestnili florbalisti SPU Nitra, ktorí po samostatných nájazdoch zdolali tím EUBA. Víťazom AM SR 2024 vo florbale žien sa stal výber regiónu Stred, ktorý taktiež prešiel šampionátom bez jedinej prehry. Na druhom mieste sa umiestnili Bratislavčanky, tretí skončil ženský tím regiónu Západ. Za najlepšieho strelca bol vyhlásený Ján Šuška (UNIZA), najlepšou strelkyňou sa stala Nina Žilová (Stred). Žilinským florbalistom blahoželáme k získaniu titulu Akademický majster SR 2024 vo florbale a ďakujeme im za vzornú reprezentáciu našej univerzity! ●

Ďakujeme všetkým, že ste prišli
Majáles 2024

